

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav informačních studií a knihovnictví

Studijní program: Informační studia a knihovnictví

Studijní obor: Informační studia a knihovnictví

Bakalářská práce

Lenka Mašková

Knižní dar Františka Trachty kapucínské knihovně v Sušici

**The book donation of František Trachta to the Capuchin Library in
Sušice**

Praha 2012

Vedoucí práce: PhDr. Richard Šípek

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu práce PhDr. Richardu Šípkovi za ochotu a trpělivost, PhDr. Janu Lhotákovi za pomoc při přípravě podkladů práce a svým nejbližším za podporu.

Oponent bakalářské práce:

Datum obhajoby:

Hodnocení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 19. května 2012

podpis

MAŠKOVÁ, Lenka. *Knižní dar Františka Trachty kapucínské knihovně v Sušici*. [The book donation of František Trachta to the Capuchin Library in Sušice]. Praha, 2012-05-19. 100 s. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví. Vedoucí bakalářské práce PhDr. Richard Šípek

Abstrakt

Tato bakalářská práce podrobně rozebírá knižní dar Františka Trachty darovaný knihovně kapucínskému klášteru v Sušici, který je zaevidován v katalogu Gottharda Tesaře z let 1875–1876. Komplexnímu rozboru celého daru předcházela transliterace jeho soupisu z dobového písma, tzv. kurentu.

Bakalářská práce dále popisuje v jednotlivých kapitolách veškeré historické a faktografické souvislosti týkající se daru. Práce je koncipována na základě historických dokumentů a dochovaných archiválií, které byly dostupné k nahlédnutí. Všechny zjištěné informace jsou zpracovány co nejšetrněji, aby nedošlo k jejich možnému zpochybnění.

Bylo použito již známých studií prof. Václava Boka a prof. Antonína Janáka, které se staly opěrnými pilíři dosud nezpracovaného tématu. [Autorský abstrakt].

Abstract

This bachelor thesis is focused on the donation of books to the Capuchin library in Sušice made by František Trachta. It is registered in the catalog of Gotthard Tesar from the years 1875–1876. Comprehensive analysis of the gift was preceded by the complete transliteration of the list of the donated books from the nineteenth century German cursive script. Each of the individual chapters in the bachelor thesis describes all historical and factual information related to the donation.

The project is conceived on the basis of historical documents and preserved archival materials, which could be obtained for inspection. All recorded information is introduced and explained as accurately as possible to avoid any speculations.

The well known studies of Prof. Václav Bok and Prof. Antonín Janák were used as a base of the research and became supports of the so far untreated subject. [Author's abstract].

Klíčová slova

Knihovna, klášterní knihovna, dar, knižní dar, katalog, dokument, soupis.

Keywords

Library, Capuchin Library, book donation, catalog, document, inventory.

Obsah

SEZNAM ZKRATEK.....	9
ÚVOD.....	10
1 HISTORIE VZNIKU KAPUCÍNSKÉHO KLÁŠTERA V SUŠICI	12
1.1 POČÁTKY KAPUCÍNSKÉHO ŘÁDU	12
1.2 VZNIK KAPUCÍNSKÉHO KLÁŠTERA V SUŠICI.....	13
2 KAPUCÍNSKÁ KNIHOVNA V SUŠICI.....	15
2.1 HISTORIE VZNIKU KNIHOVNY.....	15
2.2 AKVIZICE KNIH	15
2.3 ROZSAH KLÁŠTERNÍ KNIHOVNY	17
2.4 CHRONOLOGICKÉ ČLENĚNÍ FONDU KNIHOVNY.....	18
2.5 TEMATICKÝ OBSAH FONDU KNIHOVNY	18
2.6 JAZYKOVÉ ZASTOUPENÍ VE FONDU KNIHOVNY.....	19
2.7 OSUD KNIHOVNY VE 20. STOLETÍ.....	20
3 OSOBNOSTI.....	23
3.1 GOTTHARD ANTONÍN TESAŘ	23
3.2 FRANTIŠEK TRACHTA	24
4 KATALOG P. GOTTHARDA TESAŘE Z LET 1875–1876.....	26
4.1 HISTORIE KATALOGU	26
4.2 FORMÁLNÍ PODOBA KATALOGU	28
4.3 NEJVÝZNAMNĚJŠÍ SVAZKY V KATALOGU	29
5 DAR P. FRANTIŠKA TRACHTY.....	32

5.1	EVIDENCE KNIH DARU	32
5.2	PRÁCE SE SOUPISY DAROVANÝCH KNIH	32
5.3	SOUPISY DARU	33
5.3.1	První soupis – r. 1860.....	34
5.3.2	Soupis druhý – r. 1864 až r. 1873.....	35
5.3.3	Třetí soupis – r. 1873.....	36
5.3.4	Čtvrtý soupis – r. 1876	37
5.4	SOUPIS KNIH DAROVANÝCH P. FRANTIŠKEM TRACHTOU KAPUCÍNSKÉMU KLÁŠTERU V SUŠICI	38
5.5	ROZBOR KNIŽNÍHO DARU P. FRANTIŠKA TRACHTY	61
6	DAR P. FRANTIŠKA TRACHTY – HRADČANY	64
	ZÁVĚR	66
	POUŽITÁ LITERATURA	68
	ARCHIVNÍ PRAMENY, STARÉ TISKY, RUKOPISY	70
	OBRAZOVÉ PŘÍLOHY	71

Seznam zkratek

Br. – Bratr

K. – Karton

NA – Národní archiv

O. Erem. S. Aug. – Ordo Eremitarum Sancti Augustini

O. Praem. – Sacer Candidus et Canonicus Ordo Praemonstratensis

O. S. B. – Ordo Sancti Benedicti

Ord. Capuc. – Ordo Fratrum Minorum Capuccinorum

P. – Pater

ŘK – Řád kapucínů

S. I. – Societas Iesu

Sign. – Signatura

SOAP – Státní oblastní archiv v Plzni

SOkA Klatovy – Státní okresní archiv Klatovy

Úvod

Tématem bakalářské práce je knižní dar Františka Trachty kapucínské knihovně v Sušici. Jedná se o soupis knih zaevidovaný v katalogu klášterní knihovny. Tvůrcem katalogu byl člen sušického kapucínského konventu P. Gotthard Tesař a katalog zpracoval v druhé polovině 19. století v letech 1875–1876. Tento dochovaný katalog se vykazuje nesmírnou historickou hodnotou, která nám umožňuje nahlédnout do fondu kapucínské knihovny 70. let 19. století. Tato vzácná památka se v současné době nachází v Muzeu Šumavy v Sušici, které je zároveň správcem dochované klášterní knihovny.

Cílem práce je zmapovat vývoj knihovny, která bohužel v průběhu historických událostí utrpěla značné ztráty, nicméně alespoň její část zůstala zachována. Velká pozornost bakalářské práce bude také věnována historickým osobnostem a jejich činům, souvisejícím úzce s tématem práce. První osobností bude P. Gotthard Tesař, autor katalogu, který nebyl pouze knihovníkem klášterní knihovny v Sušici, ale svým působením se zapsal i na jiných místech provincie. Druhou a klíčovou postavou je dobrodinec P. František Trachta, který svým štědrým darem o počtu 450 knih, obohatil klášterní knihovnu ve městě Sušice, ke kterému ho pojilo velmi úzké pouto. P. František Trachta nebyl pouze donátorem regionálního významu. Neopomněl obdarovat i jiné knihovny. Knižnímu daru, který byl připsán fondu klášterní knihovny v Sušici, bude v bakalářské práci věnována pozornost největší. Cílem je podrobně analyzovat dar 450 knih od P. Františka Trachty a uvést všechny zajímavosti a podrobnosti týkající se jejich darování.

Jednotlivým uvedeným částem bakalářské práce bude přizpůsobeno i dělení kapitol, které by mělo zajistit dobrou přehlednost a návaznost celé práce. Ta bude rozdělena na 6 hlavních kapitol a každá se bude věnovat jednomu uzavřenému celku. První kapitola se zaměří na historické události související s kapucínským řádem a vznikem sušického kapucínského kláštera. Druhá kapitola se bude podrobně věnovat klášterní knihovně. Třetí kapitola uvede dvě výrazné osobnosti spojené s historií klášterních knihoven. Bude to knihovník a autor katalogu P. Gotthard Tesař a dobrodinec P. František Trachta. Čtvrtá kapitola se bude věnovat podrobnému popisu a rozboru katalogu P. Gottharda Tesaře z let 1875–1876. Pátá kapitola se zaměří na celek 450 knih, darovaných klášterní knihovně P. Františkem Trachtou. Tato kapitola celý dar podrobně zmapuje a rozebere. Připojen bude transliterovaný soupis celého daru. Poslední šestá kapitola zmíní menší dar P. Františka

Trachty věnované kapucínské klášterní knihovně u chrámu P. Marie Andělské v Praze na Hradčanech.

Použitá literatura se vztahuje z převážné části ke kapitolám popisujícím historickou linii osudu sušického kapucínského kláštera a jeho knihovny. Dále k ostatním kapitolám úzce souvisejícím s hlavním tématem bakalářské práce. Dosud zjištěných poznatků z předchozích studií bude využito a na tyto skutečnosti budou dále navázána nová zjištění, která vyplynula z průzkumů při tvorbě bakalářské práce.

Zdroje použité v bakalářské práci budou citovány podle normy ISO 690 a ISO 690–2. Citované zdroje budou seřazeny podle abecedy vždy podle prvního údaje v záhlaví. Odkazování na použitou literaturu v textu bakalářské práce bude uvedeno pomocí odkazovací značky a poznámky pod čarou.

1 Historie vzniku kapucínského kláštera v Sušici

1.1 Počátky kapucínského řádu

Před tím než došlo k založení kapucínského kláštera v Sušici, který se později stal pro své okolí a nejen pro něj významným poutním místem a centrem vzdělanosti, je potřeba uvést všechny důležité historické události a mezníky z kapucínské historie, které tomu předcházely. Z Itálie, kde tento řád vznikl, se kapucínský řád typický svými hábity s kapucemi velmi rychle rozšířil i do ostatních evropských zemí.

Počátky založení Řádu menších bratří kapucínů se připisují na začátek 13. století. Řád vznikl na Řeholi velkého světce, svatého Františka z Assisi. Postupem času se následovníci svatého Františka začali původním ideálům vzdalovat a Řád menších bratří kapucínů se rozdělil na samostatné řády. Skutečné dějiny kapucínského řádu se začali psát v 16. století. Tehdy se Svatý František zjevil Matouši Serafinimu z Bascia, kterému sdělil, aby jeho Řeholi byla zachována věrnost a přetrvala touha po skutečné chudobě. Matoušovy snahy nebyly zcela šťastné, ale jeho následovníkovi Ludvíku Tenagliu z Fossombrone se podařilo roku 1528 vymoci od papeže Klementa VII. bulu *Religionis zelus*, čímž byl ustanoven nový řád kapucínů.

V té době byla úroveň katolické víry v Čechách velmi nízká. Situace, která v zemi panovala, způsobila, že většina věřících se obrátila k protestantské víře. Jako pokus o oživení a navrácení víry do zemí střední Evropy, bylo na Tridentském koncilu učiněno rozhodnutí o vyslání kapucínů a jezuitů. Zásahu na příchodu kapucínského řádu do Čech měl Zbyněk Berka z Dubé, který se přimlouval u samotného papeže Klementa VIII. Roku 1599 bylo rozhodnuto o vyslání dvanácti bratří, kteří byli vedeni komisařem P. Vavřincem z Brindisi.

Po příchodu do Čech se kapucíni usadili v Praze, kde na Hradčanech na Pohořelci zbudovali klášter stojící tam dodnes. Z Prahy pokračovala jejich cesta do ostatních měst provincie a postupně se stali velmi oblíbeným řádem. Jejich existence byla z velké části závislá na podpoře šlechty a darech příznivců kapucínského řádu. Z Prahy se dále rozšířili do Brna, Českých Budějovic, Olomouce, Mělníka, Mariánské u Jáchymova, Mikulova a dalších měst, včetně Sušice.¹

---

¹ BAJGER, Matyáš. Knihovny kapucínských klášterů v Čechách a na Moravě, s. 5–7.

1.2 Vznik kapucínského kláštera v Sušici

Jednání o založení kapucínského kláštera v městě Sušici začala již roku 1641. Bylo to v době, kdy celá země byla poznamenána válečnými konflikty stále trvající třicetileté války, a bylo nutné posílit katolickou víru. Na skutečný vznik kláštera se čekalo ještě další desetiletí. Největší zásluhy na jeho založení se připisují sušickému děkanovi Šebestiánu Zbraslavskému ze Svatavy, svobodnému pánovi z Kolovrat Jindřichu Libštejnskému a jeho synovi Františku Oldřichovi. Hlavním důvodem byla jejich nespokojenost s tím, jak probíhala rekatolizace v menších městech provincie. Celý proces vzniku kapucínského kláštera v Sušici neustále zdržoval nedostatek finančních prostředků, které byly v důsledku válek zcela vyčerpány. Zakladatelem kláštera byl císař Ferdinand III., který na doporučení arcibiskupa pražského kardinála Arnošta z Harrachu nechal povolat do Sušice kapucíny.

Základní kámen budoucího kapucínského kláštera byl položen 17. září 1651. Samotný císař se slavnosti nezúčastnil, ale v jeho zastoupení byl přítomen pan Jan Antonín Losy z Losenthálu. Dále byl přítomen osobně pražský arcibiskup kardinál Arnošt Harrach a mnoho dalších významných osobností z blízkého okolí. Na přání císaře byl klášter zasvěcen památce sv. Felixe de Cantalicio. Sušičtí kapucíni získali darem od Ferdinandovy matky, císařovny Eleonory, ostatky blahorečeného patrona chrámu sv. Felixe a královské město Sušice se dne 24. října 1655 dočkalo posvěcení nového kapucínského kláštera.²

Sušický kapucínský klášter patřil k těm menším a byl obrazem typického venkovského kláštera. Přestože nikdy nekonkuroval těm největším českým kapucínským klášterům, které se nacházely v Praze a v Českých Budějovicích, patřil počtem osazenstva k těm středně velkým. V druhé polovině 17. století měl kapucínský klášter v Sušici 15 až 20 členů. Tak jak bylo pro kapucínské kláštery typické, také ten sušický hostil na své půdě i bratry z ciziny. Za dobu existence kláštera tu žili nejen bratři českého původu, ale také Italové, Bavoři a jeden Belgičan.³ Svým učením přinášeli kapucíni do víry opět řádné hodnoty a zasloužili se o znovuoživení křesťanské víry.

Kapucínská horlivost učinila ze Sušice vyhledávané poutní místo. Zdejší kapucíni šířili křesťanskou víru a upevňovali její postavení. Kázání probíhala v Sušici v češtině i němčině. Nemalý podíl na tom, že do Sušice proudivo stále mnoho poutníků, měl i zázračný obraz Bolestné Matky Boží, dar od Jindřicha Michala Hyzrle z Chodů, pána na Lčovicích.⁴

---

² JANÁK, Antonín. Kapucínský klášter v Sušici, s. 24–26.

³ Tamtéž, s. 28.

⁴ Tamtéž, s. 28.

Sušičtí kapucíni budovali v Sušici také nová poutní místa. Na jejich podnět byla roku 1682 nově vybudovaná kaple Andělů Strážných na vrchu Stráži.⁵

Roku 1707 vypukl v Sušici požár, kterému podlehl celé město.⁶ Kapucínský klášter byl pouze s minimálními škodami před požárem uchráněn. Pravděpodobně vzhledem k těmto historickým událostem častých požárů nejsou vedeny žádné zmínky o další významné knihovně v Sušici. Například není zmíněna žádná děkanská knihovna, které bývaly velmi obvyklé.⁷ Při velkém požáru roku 1707 kostel a celé děkanství shořelo stejně tak jako zbytek města. Později za doby napoleonských válek klášter postihly značné ztráty na cennostech, o které byl sušický klášter připraven.⁸ Také doba josefínských reforem byla pro klášter těžkým obdobím. Přestože klášter nebyl zcela zrušen, počet řeholníků sušického kláštera se znatelně snížil. Ani 20. století nebylo pro kapucínský řád šťastným obdobím. Po skončení 2. světové války přišel rok 1950 a klášter byl zabrán vojenskou silou. Návrat řádu do kláštera byl možný až po roce 1990. Kapucínský řád se do Sušice vrátil 16. srpna 1993. V té době měl klášter pouze tři členy. Byli to dva kněží, bratři Bonfil a Norbert, a jeden laik. Správu kláštera a kostela měla na starosti hospodyně bratra Norberta, paní Anna Pavlíková. Působení kapucínů v sušickém klášteře bylo ukončeno po smrti bratra Norberta na konci roku 2001. Následujícího roku bylo ostatními bratry kapucíny vyjádřeno přání zachovat i nadále v Sušici kapucínskou komunitu. Stalo se tak až roku 2007 po mimořádné kapitule, kdy také došlo ke zrušení komunity v Újezdě. Dnes tvoří v sušickém kapucínském klášteře řeholní společenství bratři František, Damián, Kryšpín a Vianney.⁹

---

⁵ Tamtéž, s. 28.

⁶ Tamtéž, s. 30.

⁷ BOK, Václav. Knihovna kapucínů v Sušici jako knihovna mezinárodního církevního řádu v českém venkovském městě, s. 230.

⁸ JANÁK, Antonín. Kapucínský klášter v Sušici, s. 32.

⁹ Kapucíni Sušice [online].

2 Kapucínská knihovna v Sušici

2.1 Historie vzniku knihovny

Kapucínský klášter se stal pro Sušici a její okolí místem s posláním nejen šířit vzdělanost, ale také udržovat a vytvářet nové hodnoty. Aby mohl klášter svůj úděl plně splňovat, nemohl postrádat vlastní klášterní knihovnu. Knihovna byla v souvislosti s přesvědčením a hodnotami kapucínského řádu založenými na skromnosti také velmi skromné povahy. Nebylo zvykem, že by kapucínské kláštery měly své knihovny bohatě zdobené, a že by se tyto vykazovaly svou honosností.¹⁰ Měly pouze splňovat čistě praktické potřeby a poskytovat nezbytné učení o Bohu a tak naplňovat svůj účel. Knihovna kláštera, stejně jako budova kláštera samotná, měla tedy podle původních hodnot a myšlenky skutečné chudoby být v jednotném souladu. Knihovny se často nacházely v prostorách běžných cel. V některých případech byly knihovnám přisouzeny jiné prostory, které byly vyhrazeny pouze pro tyto účely. Často zbudování těchto prostor bylo finančně nákladné a bylo tedy závislé na získaných darech. Byla také schválena ustanovení, podle nichž by každý konvent měl vlastnit aspoň malou knihovnu a také mít stanoveného knihovníka, který se zabývá její správou, údržbou a eviduje potencionálně jednotlivé výpůjčky.

Knihovna se v klášteře pravděpodobně nenacházela od úplného začátku jeho založení. Vznikla nejspíše až několik let poté. Fond knihovny obsahoval množství knih, jejichž datum tisku předcházelo vzniku samotného kapucínského kláštera. První kapucíni přišli do Čech roku 1599. V jejich knihovnách se však nalézají i knihy vytištěné před tímto datem. Také ve fondu sušického kapucínského kláštera bylo tedy možné najít množství svazků pocházejících z 15., 16. a první poloviny 17. století.¹¹

2.2 Akvizice knih

Akvizice knih, tedy jejich získávání, byla možná několika různými způsoby. Knihy se mohly postupem času dostávat do kláštera společně se členy řádu, kteří do sušického kapucínského kláštera přicházeli, nebo byly často předmětem darů. Jednou z možností akvizice mohl být i nákup knih. Tuto službu měli často na starost představení jednotlivých

---

¹⁰ BAJGER, Matyáš. Knihovny kapucínských klášterů v Čechách a na Moravě, s. 8.

¹¹ JANÁK, Antonín. Kapucínský klášter v Sušici, s. 32.

konventů. Dary pocházely obvykle z řad místního či okolního duchovenstva, ale také z šlechtických kruhů. Za donátory, kteří byli ke klášteru či jeho knihovně štědrí, se sloužili mše a řeholníci se za dárce modlili. Knihy často putovaly do knihoven konventů i z jiných klášterů.¹²

Velmi častými dárci knih byli kněží nebo děkané, kteří působili v konkrétním městě nebo jeho okolí a s příslušným konventem byli ve styku. Své knihy darovali z přesvědčení, že o ně bude s úctou postaráno a budou i nadále sloužit k dobrým účelům a plnit své poslání. Dobrodinci, kteří se rozhodli obdarovat klášterní knihovny, tak činili za svého života nebo knihy odkazovali v pozůstalostech. Nebylo nijak nezvyklé, že od jednoho dárce knihovna obdržela i více darů. Tímto příkladem byl i knižní dar rejštejnského děkana a kašperskohorského vikáře P. Františka Trachty věnovaný kapucínské knihovně v Sušici. Kapucínská knihovna získala knižní dary od mnoha dobrodinců.

V dochovaných knihách kapucínské knihovny by bylo ještě dnes možné nalézt ex libris sušických děkanů jako byl Šebestián Heřman, Jan Struthius, Michal Augustin Natalis, Jan Gotthard z Čechoslavu, Jan Sperat, Tobiáš Regalius, Karel František Rozacín z Karlšperka nebo Šebestián Zbraslavský.¹³ V případě děkanských darů se jednalo často o knihy, které dříve patřily jiným vlastníkům. Většinou se jednalo o sušické vzdělance či učitele. Děkan Karel František Rozacín z Karlšperka věnoval knihovně nejen své vlastní nakoupené knihy, ale i starší tisky z rodinného dědictví, včetně minimálně jednoho prvotisku (Augustinus Aurelius: Sermones, Basilej, 1494). Děkan Michael Augustin Natalis věnoval množství sbírek kázání a také jeden prvotisk (Paratus: Sermones de tempore et sanctis, Straßburg, okolo r. 1490). Z daru rodu Zbraslavských přibylo do kapucínské knihovny několik teologických spisů.¹⁴ Z druhé poloviny 19. století víme ještě o jednom významnějším knižním daru o celkovém počtu 111 knih. Tyto knihy byly věnovány z pozůstalosti po P. Pavlu Klecanovi a byly také zaznamenány P. Gotthardem Tesařem. Nicméně v katalogu z let 1875–1876 nejsou knihy zaevidovány z toho důvodu, že k jejich darování došlo až roku 1878.¹⁵

V budoucnosti by bylo jistě velmi záslužnou činností, kdyby část kapucínské knihovny, která zůstala z té původní dochována, byla podrobně z katalogizována a velká pozornost by byla věnována právě těm knihám, které obsahují označení vlastníků. Bylo by

---

¹² BAJGER, Matyáš. Knihovny kapucínských klášterů v Čechách a na Moravě, s. 10.

¹³ JANÁK, Antonín. Kapucínský klášter v Sušici, s. 32.

¹⁴ BOK, Václav. Knihovna kapucínů v Sušici jako knihovna mezinárodního církevního řádu v českém venkovském městě, s. 232.

¹⁵ Seznam knih věnovaných klášteru po zemřelém P. Pavlu Klecanovi, 1878. – SOAP, Kapucíni Sušice.

jistě velmi zajímavé dozvědět se více informací o tom, komu knihy patřily a něco více o jejich osudu než se dostaly do fondu kapucínské klášterní knihovny. Pravděpodobně bychom se dozvěděli mnohé o skladbě osobních knihoven sušických měšťanů, místních a okolních vzdělavců či duchovních. Tato oblast prozatím zůstává neprobádána a její důkladné prozkoumání může být v budoucnosti jedině přínosem.

2.3 Rozsah klášterní knihovny

Celkový rozsah knihovny byl v minulosti spíše předmětem spekulací a pouhých odhadů. V době své největší slávy mohla knihovna čítat 4 000 až 5 000 svazků. Tímto počtem knih se ani zdaleka nemohla sušická klášterní knihovna vyrovnat knihovnám velkých kapucínských konventů, které měly pro své knihovny k dispozici úplně jiné podmínky. Jejich náplní bylo shromažďovat a účelně rozšiřovat své klášterní knihovny a budovat tak obrovské knihovní fondy, které podléhaly pečlivé evidenci a průběžné katalogizaci. Tento počet knih uvádí Prof. Antonín Janák, který svého času působil v Sušici jako městský archivář a o kapucínském klášteře napsal studii.¹⁶ Za svého působení v Sušici, kdy se věnoval studiu kapucínské klášterní knihovny, odhadoval celkový počet knih na 5 000 svazků.

Dochovaný katalog klášterní knihovny zpracovaný členem sušického kapucínského konventu, P. Gotthardem Tesařem, z let 1875–1876 obsahuje pouze nejstarší jádro klášterní knihovny v časovém rozhraní od 15. století do začátku 19. století, dále eviduje knižní dar P. Františka Trachty a ještě obsahuje zmínku o uložení několika dalších stovek knih.¹⁷ V celkovém součtu se jednalo o více než 3 000 knih. Úroveň obsahu celého fondu byla v této době velmi dobrá a pokrývala dostačujícím způsobem všechny potřeby, jaké měla klášterní knihovna naplňovat. K tomuto množství knih je nutné připočítat i knihy získané v letech pozdějších. Převážně z 19. století a první poloviny 20. století. Z tohoto období by se mohlo jednat o množstevní přírůstek 1 000 – 2 000 svazků. Pomyslnou hranicí rozšiřování a růstu knihovního fondu kapucínské klášterní knihovny se skutečně stala první polovina 20. století. Později byl její fond vlivem okolností společenských a politických změn pouze devastován.

---

¹⁶ JANÁK, Antonín. Kapucínský klášter v Sušici, s. 22–35.

¹⁷ BOK, Václav. Knihovna kapucínů v Sušici jako knihovna mezinárodního církevního řádu v českém venkovském městě, s. 228.

2.4 Chronologické členění fondu knihovny

Knihovna ve svém fondu obsahovala mnoho vzácných tisků i několik rukopisů. Knihy byly v knižním fondu zastoupeny v rozmezí od první poloviny 15. století do poloviny 20. století. K nejvýznamnějším a nejcennějším exemplářům patřily knihy z 15. století. Jednalo se o knihy, které byly vytištěny v několika následujících desetiletích od vynalezení knihtisku. P. Gotthard Tesař zaznamenal do katalogu 29 knih, které byly datovány do doby před rokem 1501.¹⁸ Přesto celkový počet těchto nejvzácnějších knih byl pravděpodobně o něco vyšší. Nejstarší uvedený exemplář v katalogu je datován rokem 1444. Počet prvotisků je podle katalogu P. Gottharda Tesaře ne zcela přesný, neboť nezaznamenával přínavky a neevidoval nedatované prvotisky. Mnoho prvotisků se do klášterní knihovny dostalo prostřednictvím věnovaných knižních darů od příznivců kapucínů a místních dobrodinců.

Na rozdíl od malého počtu knih, pouze několika desítek svazků, z období 15. století, bylo 16. století ke knihovně štědrejší. Z této doby se v knihovně nalézalo již více než několik stovek svazků. Tisky 17. století byly zastoupeny v knihovně dokonce více než 1000 svazky. V následujících stoletích se knižní fond klášterní knihovny i nadále rozrůstal a díky štědrosti a velké přízni, kterou dobrodinci k sušickým kapucínům chovali, se knihovna postupem času rozrostla odhadem až na množství 5 000 svazků.

2.5 Tematický obsah fondu knihovny

Kapucínská klášterní knihovna byla obsahovým složením svého fondu na úrovni ostatních kapucínských knihoven. Dokonce nezaostávala v tematickém zastoupení svého fondu ani za největšími konventními knihovnami jaké byly třeba v Praze nebo Brně. Pouze celkovým počtem svazků byl knihovní fond přiměřený malému městu, jakým Sušice byla. Úroveň obsahu klášterní knihovny napovídá mnohé o vzdělanosti řeholníků příslušného kláštera a zároveň i o vzdělanostní úrovni místního měšťanstva, duchovenstva i okolní šlechty. Právě jejich knižní dary rozšiřovaly knižní fond v klášterní knihovně nejvíce. Obsah knih tak byl členy řádu předáván formou kázání na mši i prostému lidu.¹⁹

Hledisko tematické a obsahový rozbor knihovního fondu nám může přehledně nastínit to, jak kapucíni své knihovny využívali k praktickým účelům. Ze zastoupených knih je převážná většina děl nábožensky orientována. Přesto lze hovořit o širokém spektru oborů

---

¹⁸ JANÁK, Antonín. Kapucínský klášter v Sušici, s. 33.

¹⁹ BOK, Václav. Knihovna kapucínů v Sušici jako knihovna mezinárodního církevního řádu v českém venkovském městě, s. 235.

obsažených ve fondu kapucínské klášterní knihovny. Množství obsažených kázání bylo samotnými kapucíny často využíváno při jejich hlavním poslání hlásat křesťanskou víru. V této souvislosti kapucínská knihovna obsahovala knihy, které pojednávaly o duchovním životě a jeho rozvoji, o vztahu k Bohu, o dobru a zlu, morálních hodnotách, a třeba i knihy týkající se přímo samotných kapucínů a jejich řádu. Všechny teologické spisy byly základem pro učení o křesťanské víře. Byly zde zastoupeny také nezbytné liturgické knihy. Humanistická díla či díla klasiků, filozofické spisy, jazykové příručky a slovníky v klášterních knihovnách nesměly chybět. Byla to významná díla, která sloužila k osobnímu růstu a dalšímu studiu řeholníků. K prohloubení vědomostí z dalších oborů a věd byly k dispozici v knihovně spisy právnické a lékařské, dále také díla zeměpisná, historická, přírodovědná nebo matematická.²⁰ Z těchto knih velmi často samotní kapucíni získávali vědomosti čistě k praktickým účelům. Vzhledem k množství darovaných knih, nebylo zcela možné ovlivnit obsahovou skladbu fondu knihovny. Nelze opomenout významná bohemika, která se v kapucínské knihovně také objevila.

Poměrně zajímavou záležitostí je to, že přestože se ve fondu klášterní knihovny v Sušici nacházela díla zákázaných autorů, nebyly tyto tisky samostatně evidovány v oddíle „libri prohibiti“.²¹ Takto to bylo běžné v jiných knihovnách kapucínských konventů, kde tyto knihy byly umístěny na zvláště oddělených místech a uzamčené ve skříních, od kterých měla klíče pouze pověřená osoba nebo knihovník. V sušické kapucínské knihovně to tak nebylo. Tyto tisky byly řazeny podle svého tematického zaměření mezi ostatní knihy. Jedná se například o spisy luteránského teologa N. Selneckera a švýcarského reformátora J. Oecolampadia. Kapucíni těchto knih a jejich obsahu využívali ve svých kázáních, kde poukazovali na nepravdivost obsaženého učení a množství uvedených „lží“. Tyto knihy kapucínům sloužily jako ukázky zla a podklady pro vyzdvižení křesťanství a jeho významu.

2.6 Jazykové zastoupení ve fondu knihovny

Vzhledem k tomu jaký plnila klášterní knihovna účel, je pochopitelné, že velká část fondu knihovny byla zastoupena v latinském jazyce. Přesto i díky geografickému umístění sušického kapucínského kláštera, který byl zbudován v blízkosti českých a německých hranic, je také velké množství knih právě v německém jazyce. V knihovním fondu bylo samozřejmě možné najít i česky psaná díla. Kázalo se především v jazyce českém, ale díky tomu, že se ze

---

²⁰ JANÁK, Antonín. Kapucínský klášter v Sušici, s. 34.

²¹ BOK, Václav. Knihovna kapucínů v Sušici jako knihovna mezinárodního církevního řádu v českém venkovském městě, s. 231.

Sušice stalo významné poutní centrum a geograficky se nalézala nedaleko sousedního Bavorska, byla zde i němčina často využívána k šíření křesťanství. Vzdělanost kapucínských řeholníků nebránila jakékoliv práci s jazykem. Ve fondu klášterní knihovny byla zastoupena díla v jazyce italském, francouzském či španělském.²² Tematika těchto cizojazyčných knih byla také rozmanitá. Jednalo se převážně o jazykové příručky a slovníky k případnému porozumění a zvládnutí cizí řeči, ale byla tu také samozřejmě jak díla s náboženskou tematikou, tak i díla beletristická.

2.7 Osud knihovny ve 20. století

Ve 20. století věnoval největší pozornost kapucínskému klášteru a jeho knihovně sušický městský archivář Prof. Antonín Janák. Ve 30. letech 20. století se ve své studii věnované historii kapucínského kláštera a také jeho knihovně zaměřil na prohlédnutí a zaznamenání jejích nejvýznamnějších částí. Zvláště se věnoval prvotiskům a rukopisům a obsahovému složení knihovny. Přestože celý knihovní fond komplexně nezkatalogizoval, je jeho práce posledním obrazem původní klášterní knihovny před její téměř poloviční likvidací, která nastala v polovině 20. století. Jeho postřehy nám umožňují alespoň částečně nahlédnout do tehdejší podoby knihovny sušického kláštera a jejího bohatého fondu, který byl po staletí shromažďován a obohacován. Vzhledem k množství asi 5 000 svazků knih, které se v té době v knihovně nacházely, byla by samotná katalogizace časově velice náročnou záležitostí. Přesto se Prof. Janákovi poměrně úspěšně podařilo zachytit nejdůležitější exempláře tehdejšího klášterního fondu knihovny, které mu byly k dispozici k osobnímu prohlédnutí. Některé svazky v samotném fondu nedohledal a pouze o nich na základě prostudování katalogu knihovny z let 1875–1876 pojednal.

S ohledem na možnost blížícího se nebezpečí, byla na počátku druhé světové války část knihovny obsahující nejvýznamnější díla převezena roku 1939 do Prahy, aby se vyhnula případnému poničení a nedošlo k jejímu zániku. Po navrácení do kláštera bohužel došlo i tak v roce 1950 ke značným ztrátám knih z fondu sušické kapucínské knihovny. Osudným dnem se pro kapucínský klášter stal 27. duben 1950. Komunisté kapucínský klášter obsadili, řeholníci byli donuceni klášter opustit a budova kláštera začala sloužit k vojenským účelům. Následně při nutném vyklízení objektu došlo k řízenému přesunu knih z původního umístění

---

²²BOK, Václav. Knihovna kapucínů v Sušici jako knihovna mezinárodního církevního řádu v českém venkovském městě, s. 234.

v prvním patře do přízemí.²³ Uloženy zde byly převážně rukopisy, prvotisky a větší počet starých tisků. Další část knihovny novějšího původu byla zřejmě úmyslně likvidována. Některé svazky byly pravděpodobně také rozkradeny a tudíž také nenávratně ztraceny. V tomto případě se bohužel jednalo o knihy, které by dnes měly nevyčíslitelnou historickou a kulturní hodnotou. Na podnět okresního knihovního inspektora byla zbylá část knih z původní klášterní knihovny ponechána v Sušici a umístěna do prostor a pod správu sušického muzea.

Po uložení knih v sušickém muzeu vznikl rukopisný soupis knih, které byly do muzea převzaty. Jednalo se o zápis asi 1 800 svazků knih, který zdaleka neodpovídal skutečnému počtu. Některé knihy byly zaneseny do tohoto soupisu opakovaně. Tato chybně vedená evidence byla později do soupisu poznamenána. Postupem času vytvořili pracovníci muzea další katalog mapující knihovní fond, který zůstal zachován z původní klášterní knihovny. Byl vytvořen lístkový katalog a knihy byly opětovně osignovány. V této době dosahoval knihovní fond počtu okolo 1600 knih. Přesněji 11 prvotisků, 19 rukopisů, 165 knih z 16. století, 864 ze 17. století, 467 z 18. století a 98 z novější doby.²⁴ Navíc 72 záznamů postrádá dataci. V katalogu P. Gottharda Tesaře, který byl objeven mezi dochovanými knihami z klášterní knihovny, je zaznamenána zmínka z roku 1963, která uvádí, že se v muzeu nachází 1506 svazků knih.²⁵ O celkově přesném úbytku knih z fondu původní kapucínské knihovny můžeme pouze spekulovat.

V současné době není knihovna kompletně z katalogizována a o přesném počtu dochovaných knih lze jen těžko spekulovat. Pozůstatky kapucínské klášterní knihovny jsou dnes také součástí expozice Muzea Šumavy v Sušici. V současné době je převážná část dochované kapucínské knihovny umístěna v novém klimatizovaném depozitáři v Kašperských Horách a je přístupná badatelské činnosti. V roce 1994 žádal o předání a navrácení knih kapucínům provinciál řádu Menších bratří kapucínů P. Jiří Paďour.²⁶ V roce 2003 bylo Muzeem Šumavy v Sušici uznáno právo kapucínského řádu na vlastnictví knihovny, ale knihovna nadále zůstává součástí sušického muzea a je vedena jako trvalá zápůjčka. Lístkový katalog byl částečně přenesen později také do elektronické podoby, ale kompletně není knihovna dosud kvalitně z katalogizována.

---

²³ BAJGER, Matyáš. Knihovny kapucínských klášterů v Čechách a na Moravě, s. 78.

²⁴ Viz. pozn. 23.

²⁵ BOK, Václav. Knihovna kapucínů v Sušici jako knihovna mezinárodního církevního řádu v českém venkovském městě, s. 229.

²⁶ Viz. pozn. 25.

Jako zajímavost lze uvést, že v expozici sušického muzea je umístěn vedle knih z kapucínské knihovny i velmi zajímavý barokní sekretář.²⁷ Sekretář je v porovnání s novodobými regály značně robustní a dveře jeho skříně jsou malované. Na dveřích skříně tohoto sekretáře jsou vyobrazeni dva kněží, jeden čte a druhý píše. Nad kněžími jsou zachyceny uložené knihy s šedými hřbety. Také knihy kapucínských klášterních knihoven měly běžně lakované hřbety stejnou šedou olejovou barvou. Byl to typický sjednocující prvek kapucínských knihoven, který se používal přibližně do konce 18. století. V souvislosti s tímto sekretářem by bylo zajímavé zmínit, že se v soupise knih darovaných P. Františkem Trachtou z roku 1864 nachází zmínka zanesená P. Gotthardem Tesařem o jakési skříně vyrobené místním občanem a truhlářem panem Josefem Merglem pro účely věnovaného daru.²⁸ Bylo však zjištěno, že spojitost v tomto případě není žádná. Jedná se o sekretář z majetku sušického děkana P. Prokopa Harrera, který se svým malířským uměním dokonce osobně zvětšil na dveře skříně tohoto sekretáře.²⁹

---

²⁷ BAJGER, Matyáš. Knihovny kapucínských klášterů v Čechách a na Moravě, s. 78.

²⁸ Katalog klášterní knihovny, 1864–1873. – SOAP, Kapucíni Sušice, sign. 43/b.

²⁹ Osobní sdělení PhDr. Jana Lhotáka.

3 Osobnosti

3.1 Gotthard Antonín Tesař

Gotthard Antonín Tesař se narodil 7. června 1801 v Rožmitálu a zemřel 28. dubna 1880 v Sušici.³⁰ Za svého života působil jako knihovník v několika různých knihovnách kapucínských konventů na českém území. Byl propagátorem a pravděpodobně i vynálezcem ve své době nového stylu katalogizování knihovních fondů. Stopy jeho osobitého způsobu katalogizace knihovních fondů a dalších evidenčních listin je dnes možné dohledat na různých místech v souvislosti s lokací jeho profesního působení.

Ve věku 32 let, 9. listopadu 1833, vstoupil Gotthard Tesař do znojemského noviciátu. Doživotní sliby skládal posléze 23. srpna 1840 a kněžské svěcení podstoupil následujícího roku 1. srpna 1841.³¹ V polovině 19. století se přesunul do centra vzdělanosti a usadil se na nějakou dobu v Praze. Své místo našel v nejstarším českém kapucínském klášteře na Hradčanech. V kapucínské knihovně kláštera u chrámu P. Marie Andělské v Praze na Hradčanech se ujal místa knihovníka a spravoval celý knihovní fond.

V kapucínské knihovně na Hradčanech nově zkatalogizoval celý fond, kterému svým katalogizačním stylem dodal pevný řád a přehlednost. V letech 1855–1857 vypracoval dvousvazkový katalog, jehož oba svazky jsou dnes uloženy v provinční knihovně v Praze na Hradčanech. Od předchozích zpracování katalogů hradčanské knihovny se ty jeho vyznačují navíc značnou pečlivostí. Doplnil původně evidované údaje navíc o formát spolu s počtem stran. V roce 1855 vytvořil podle signatur nejprve nový oborově řazený katalog a poté v následujících dvou letech pracoval na vytvoření abecedního rejstříku katalogu, který je z jedné části řazen podle názvů děl a ve druhé podle jmen autorů. V roce 1858 vytvořil ještě opis oborového katalogu.³²

Roku 1860 působil P. Gotthard Tesař již také v kapucínském klášteře v Sušici a v tomtéž roce zaznamenal prvně dar uskutečněný P. Františkem Trachtou. Další evidence knižních darů od tohoto dáorce byly zapsány P. Gotthardem Tesařem v Sušici ještě v letech 1864 a 1873.³³ Od stejného dobrodince byl zaznamenán dar i v kapucínském klášteře na

---

³⁰ *Catalogus ordinis minorum S. P. Francisci Capucinatorum almae provinciae Bohemo–Moravae, Pragae 1864.*

³¹ Viz. pozn. 30.

³² BAJGER, Matyáš. *Knihovny kapucínských klášterů v Čechách a na Moravě*, s. 66.

³³ *Katalog klášterní knihovny, 1864–1873. – SOAP, Kapucíni Sušice, sign. 43/b.*

Hradčanech uskutečněný roku 1866. V tomto případě byl dar taktéž evidován P. Gotthardem Tesařem. V souvislosti s knižními dary, které věnoval P. František Trachta, sepsal P. Gotthard Tesař v průběhu let 1860–1873 několik evidenčních listin. Často vytvářel i jejich opisy, které jsou dnes dochovány ve Státním oblastním archivu v Plzni a v Národním archivu v Praze.

O působnosti P. Gottharda Tesaře v sušickém kapucínském klášteře se dozvídáme nejen díky evidovaným darům, ale především kvůli největšímu dílu, které zde jako knihovník a člen sušického kapucínského konventu vytvořil. V letech 1875–1876 sepsal P. Gotthard Tesař historicky nejvýznamnější katalog sušické kapucínské knihovny, který se dodnes dochoval a je uložen v Muzeu Šumavy v Sušici. P. Gotthard Tesař zaznamenal roku 1878 ještě jeden knižní dar z pozůstalosti P. Pavla Klecana o počtu 111 svazků knih.³⁴ V Sušici dále působil až do své smrti v dubnu roku 1880.

3.2 František Trachta

František Trachta se narodil roku 1796. Zemřel v Sušici ve věku 73 let, 2. července 1869. Pocházel z rodiny tří sourozenců, měl sestru Alžbětu a bratra Hynka, který byl později klempířem v Budějovicích.³⁵ Řádný sušický občan P. František Trachta byl okolo roku 1843 duchovním správcem v Hartmanicích. V tuto dobu se také ucházel o děkanství ve městě Sušice, po zesnulém veledůstojném panu Adamu Fialkovi, biskupském vikáři, děkanu královského města Sušice. Zvolení nového sušického děkana se neustále protahovalo. Tak se rozhodl P. František Trachta odstoupit ve prospěch svého protivníka. Tento svůj krok si nakonec rozmyslel a vzal jej zpět. Přesto byl nakonec donucen okolnostmi, které jeho zvolení nepřály, předem na tento post písemně rezignovat a sušickým děkanem se nikdy nestal.³⁶

V letech okolo roku 1860 působil jako rejštejnský děkan a biskupský vikář v Kašperských Horách. V této době věnoval prvně štědrý knižní dar sušickému kapucínskému klášteře. Roku 1860 věnoval celkem 323 svazků knih.³⁷ Tento velký dar o čtyři roky později ještě výrazně rozšířil. Roku 1864 vlastnoručním podpisem stvrdil další dar knih, čímž celkový počet věnovaných svazků vzrostl na 415 knih.³⁸ Knihy převzal a zaevidoval P. Gotthard Tesař. Roku 1866 již jako děkan v Kašperských Horách obdaroval knihovnu kapucínského kláštera u chrámu P. Marie Andělské v Praze na Hradčanech. Kapucínská knihovna na

---

³⁴ Seznam knih věnovaných klášteře po zemřelém P. Pavlu Klecanovi, 1878. – SOAP, Kapucíni Sušice.

³⁵ Okresní soud Sušice, /1836/1850–1897. Pozůstalostní spisy, k. 334. – SOkA Klatovy.

³⁶ BARTOŠOVÁ, Jana. Památosti královského města Sušice, 2010.

³⁷ Seznam knih věnovaných klášteře P. Franzem Trachtou, emeritním vikářem z Kašperských Hor, Březen 1860. – SOAP, Kapucíni Sušice, sign. 43/f.

³⁸ Katalog klášterní knihovny, 1864–1873. – SOAP, Kapucíni Sušice, sign. 43/b.

Hradčanech získala do svého fondu 105 knih.³⁹ P. František Trachta svůj dar sušickému klášteru ještě obohatil také po své smrti, když bylo sušické kapucínské knihovně připsáno dalších 35 knih. V roce 1873 byl počet svazků věnovaných sušické klášterní knihovně dorovnán na konečný počet 450 knih.⁴⁰

Celkem obě klášterní knihovny získaly do svých knihovních fondů poměrně velký počet svazků. Dobrodinec P. František Trachta projevil svou velkou přízeň kapucínskému řádu, když mu věnoval dohromady 555 svazků knih. Všechny jeho postupně učiněné dary zaznamenal a zaevidoval P. Gotthard Tesař. Soupisy jsou pořízené v několika verzích a opisech. Dochované zápisy je možné nalézt ve Státním oblastním archivu v Plzni a v Národním archivu v Praze.

Ve Státním okresním archivu v Klatovech je uložen pozůstalostní spis P. Františka Trachty, jehož součástí je rukopisný testament pořízený 30. ledna 1868.⁴¹ Jako pozůstalí jsou uvedeni bratr Hynek a neteř Filomena, dcera sestry Alžběty. V testamentu jsou zmíněny běžné účetní záležitosti, dále je uvedeno, jak má být naloženo s oblečením či nábytkem. Tvůrce testamentu se zmiňuje i o knihách, které již byly věnovány klášteru. V závěti je zmiňována také hospodyně Viktorie Františka Neubauerová.

---

³⁹ BAJGER, Matyáš. Knihovny kapucínských klášterů v Čechách a na Moravě, s. 66.

⁴⁰ Katalog klášterní knihovny, 1864–1873. – SOAP, Kapucíni Sušice, sign. 43/b.

⁴¹ Obr. 27, 28.

4 Katalog P. Gottharda Tesaře z let 1875–1876

4.1 Historie katalogu

První a historicky nejvýznamnější katalog klášterní kapucínské knihovny v Sušici vznikl v letech 1875–1876. Zda předtím existovaly jiné soupisy evidující počet knih v klášterní knihovně, není jisté. Zpracovatelem katalogu byl knihovník sušického kapucínské konventu P. Gotthard Tesař. Tento knihovník měl v katalogizování knihovních fondů již značnou praxi, kterou získal při zpracování mnohem rozsáhlejšího fondu kapucínské knihovny v Praze na Hradčanech, kde působil od poloviny 19. století. Se zkušenostmi s katalogizací knihovního fondu o počtu několika tisíc svazků zpracoval také celý fond klášterní knihovny v Sušici. Začal sepisovat katalog knihovny, který v konečné podobě představoval značně rozsáhlý svazek obsahující evidenci více než 3 000 knih. Samotný katalog vznikl v období od 24. srpna 1875 do 22. května 1876.⁴²

Společně s vytvořením nového katalogu bylo často nezbytné vytvořit systém, který by usnadňoval řazení knih. Do zpracování katalogu se tedy také zapsala reorganizace uložení celého knihovního fondu, který byl v druhé polovině 18. století rozčleněn do 22 tematických skupin.⁴³ Každá skupina dostala přiřazené jedno velké písmeno abecedy, které se posléze stalo součástí nové signatury. Všechny svazky nalézající se v té době v sušické klášterní knihovně byly tedy jednotně osignovány. Není známo, jakým způsobem byla písmena jednotlivým oddílům přiřazována, a většinou to záleželo na zvážení příslušného knihovníka, který se katalogizací dané knihovny zabýval. Jednalo se o často využívaný způsob organizování knihoven a jejich fondů. Z období druhé poloviny 18. století se dochovala určitá pravidla, která byla doporučována, ale jejich striktní dodržování již nebylo tak časté.

V historii kapucínských konventů se objevilo několik osobností, jejichž katalogizační styl se stal inspirací i pro ostatní knihovníky. Jedním z nich byl i samotný P. Gotthard Tesař, který se svými katalogizačními dovednostmi zapsal do historie v několika knihovnách kapucínských konventů v Čechách. Pravděpodobně on sám osobně nebyl pouze propagátorem nového systému signování knih, ale také jeho tvůrcem.⁴⁴ Signatury skládal z velkých písmen abecedy a římských či arabských čísel, které popisovaly uložení ve skříních, na jednotlivých

---

⁴² Obr. 1–23.

⁴³ BOK, Václav. Knihovna kapucínů v Sušici jako knihovna mezinárodního církevního řádu v českém venkovském městě, s. 228.

⁴⁴ BAJGER, Matyáš. Knihovny kapucínských klášterů v Čechách a na Moravě, s. 15.

policiích a pořadí svazků na nich. Knihovník P. Gotthard Tesař se nikde dále nerozepisuje o významu písmen ani o názvech jednotlivých tematických skupin.

Katalog P. Gottharda Tesaře z let 1875–1876 zachycuje převážně historické jádro původní kapucínské knihovny v Sušici. Vzhledem k počtu zaevidovaných vzácných svazků, které jsou dnes už nenávratně ztraceny, má katalog velkou vypovídající hodnotu o někdejší podobě knihovního fondu a umožňuje alespoň nahlédnout do části původní kapucínské knihovny. Tento německy psaný katalog, který byl z formální stránky velmi precizně zpracován, zobrazuje podobu knihovního fondu spíše menší venkovské klášterní knihovny. Přesto obsahové složení knihovny poukazuje na velmi dobrou úroveň, kterou knihovna měla.

S ohledem na historický vývoj kapucínského kláštera a jeho knihovny, včetně nešetrného nakládání s celým fondem v 50. letech 20. století, lze považovat uchování katalogu do dnešní doby za velké štěstí. Přestože je možné na deskách svazku katalogu, které jsou značně poničené, najít známky nevhodných podmínek jeho uchování, zůstaly záznamy uvnitř katalogu téměř nedotčené a lze z nich bez jakýchkoli problémů vyčíst veškeré informace, které katalog obsahuje. Pravděpodobně nejhorší úložné podmínky pro celý knihovní fond i katalog samotný nastaly právě roku 1950, kdy byly knihy jen tak ledabyle uskladněny v provizorních podmínkách přízemí vlhkého kapucínského kláštera.⁴⁵ Na druhou stranu je velmi pravděpodobné a můžeme se domnívat, že tyto nevhodné podmínky uchránily katalog P. Gottharda Tesaře před likvidací či krádeží. Katalog se mohl nacházet někde ukrytý mezi hromadami knih, které se povalovaly v kapucínském klášteře během řízení o jejich převozu a následném umístění, a mohl tak ujít pozornosti a zůstal zachován.

Celý svazek katalogu je rozčleněn na několik oddílů. Největší část eviduje fond klášterní knihovny o počtu 2 490 knih. Knihovník P. Gotthard Tesař pravděpodobně nezkatalogizoval úplně všechny knihy, které se v klášteře v době vzniku katalogu nacházely. Je možné, že se některé svazky nacházely například v jiných prostorách kláštera a proto nebyly do katalogu zaneseny. Jinou možnou variantou by bylo, že se knihy do kláštera dostaly až poté, co byl katalog vytvořen. Lze tak soudit podle některých dochovaných knih, které jsou datovány svým vznikem do období 17. a 18. století, ale v katalogu bychom je nenašli zaevidované. Dalším důvodem proč nejsou zkatalogizovány pravděpodobně všechny svazky je fakt, že P. Gotthard Tesař neevidoval některé přívazky. Druhá podstatně menší část katalogu zaznamenává štědrý dar emeritního rejštejnského děkana a kašperskohorského

---

⁴⁵ BAJGER, Matyáš. Knihovny kapucínských klášterů v Čechách a na Moravě, s. 78.

vikáře, P. Františka Trachty. Ještě se v katalogu nachází zmínka o dalších asi 300 svazcích, která pravděpodobně pochází z pozdější doby.⁴⁶

4.2 Formální podoba katalogu

Katalog obsahuje celkem 364 stran a vznikl v období od 24. srpna 1875 do 22. května 1876. Z formální stránky, jak už bylo uvedeno, je katalog mimořádně pečlivě zpracován. Eviduje knihy nejen základním způsobem, kdy jsou uváděny nejdůležitější údaje o názvu díla, jménu autora, přesné údaje o místě a roku vydání knihy a samozřejmě lokační údaje. Navíc je katalog doplněn o další přehledné rejstříky. Je rozdělen celkem do pěti různých evidenčních oddílů, které usnadňovaly uživateli katalogu orientaci ve fondu knihovny. Katalog je psaný německy. Střídají se v něm různé druhy písem. V převaze se zde objevuje německá obdoba novogotického kurzívního písma, tzv. kurent. Tento typ písma je střídán latinkou v závislosti na jazyce evidované knihy. Němčina je psaná kurentem a latina, francouzština, italština, španělština latinkou. Čitelnost zápisů je velmi dobrá. Jednotlivé strany byly předem připravené k evidenci knih za pomoci nakreslené pravidelné tabulky, která byla přizpůsobena jednotlivým evidenčním oddílům katalogu. Na horním okraji každé strany katalogu je zapsáno přesné datum, kdy byla daná strana zpracována.

První oddíl katalogu eviduje tematické dělení knih. Jednotlivé oddíly jsou označeny vždy velkým písmenem abecedy a písmena jsou řazena abecedně. Podle čeho byla přesně jednotlivá písmena abecedy přiřazována k určitým oddílům, dnes nelze s jistotou tvrdit. Existovalo pouze nepsané pravidlo, že písmeno A bylo většinou označením pro Bible. Názvy jednotlivých oddílů nejsou knihovníkem P. Gotthardem Tesařem v případě sušické kapucínské knihovny blíže rozepisovány a není k nim ani nic bližšího poznamenáno. První evidenční oddíl katalogu najdeme na stranách 1–172 a počátek zápisu je zaznamenán ke dni 24. srpna 1875. Jedná se o nejrozsáhlejší oddíl, který se v katalogu nachází. Autor zde zaznamenává vždy signaturu příslušného svazku, dále zaevidoval formát knihy, její název a jméno autora. Následovalo místo a rok vydání a rozmístění knih včetně označení regálu, police a přesného uložení svazku. Názvy knih jsou velmi často zaznamenány ve zkrácených podobách, pravděpodobně pouze z důvodu úspory místa pro další zápisy. Na konci toho oddílu je uvedeno celkové shrnutí v přehledné tabulce. Pro přehlednost jsou dále vypsány samostatně české knihy a rukopisy.

---

⁴⁶ BOK, Václav. Knihovna kapucínů v Sušici jako knihovna mezinárodního církevního řádu v českém venkovském městě, s. 228.

Ve druhém oddílu je k nalezení rejstřík autorů, který je také řazen dle abecedy. Nachází se na stranách 173–203 a byl do katalogu zapisován od 28. října 1875. Je zde evidováno jméno autora knihy v invertované podobě. Nejčastěji jsou autoři řazeni podle příjmení. Pouze pokud autor běžně příjmení nepoužíval, je evidován pod vlastním jménem. Dále je v katalogu u jména autora uvedena signatura uvádějící písmeno tematického oddílu a arabskou číslici odkazující na příslušná díla jednotlivých autorů. Následuje odkaz na stránku v předchozím oddílu, na které je autor zaevidován společně se svým dílem.

Třetí oddíl katalogu je chronologickým rejstříkem. Jedná se o přehlednou tabulku, která mapuje chronologické zastoupení knih. Tato část je zanesena na stranách 204–215, počínaje datem zápisu od 7. listopadu 1875. Je zde uveden vždy rok vydání knihy a signatury svazků, které spadají do příslušného ročníku. Evidence je vedena ve třech sloupcích na každé straně. Vzhledem k převážně číselné povaze záznamů je evidence i přes tento počet sloupců stále dostatečně přehledná.

Čtvrtým oddílem je abecední rejstřík knih. Jedná se o přehledný oddíl, který umožňoval rychlé vyhledávání na základě znalosti názvu konkrétního díla. Tento oddíl je zapisován na stranách 216–340, počínaje datem zápisu od 12. listopadu 1875. Jednotlivé evidenční záznamy obsahují abecedně řazené názvy děl a jména jejich autorů. Pokud není jméno autora známo, není uvedeno. Následuje signatura a číslo strany katalogu z prvního oddílu, které odkazuje na příslušné a již zaevidované dílo.

Posledním pátým oddílem katalogu je záznam knižního daru emeritního rejštejnského děkana a kašperskohorského vikáře P. Františka Trachty. Zápis daru 450 knih vznikl v době od 15. do 22. května 1876 a najdeme ho v katalogu na stranách 341–363. Poslední 364. strana katalogu je věnována poznámce týkající se jiného soupisu knih věnovaných pravděpodobně také P. Františkem Trachtou a datum jejího zápisu je 22. května 1876.⁴⁷ Tato krátká poznámka o “vlastnoručních podpisech dárce a příjemce zanesených na straně 23 zachovalého katalogu knih“ se stala jedním z prvních vodítek, které vedly k zjištění dalších soupisů darovaných knih sušické klášterní knihovně tímto dobrodincem.

4.3 Nejvýznamnější svazky v katalogu

Katalog P. Gottharda Tesaře je dnes považován za tak významný dokument především z toho důvodu, že je v něm zaevidováno mnoho pozoruhodných knih, které se bohužel nedochovaly. A právě proto je alespoň možné vytvořit si jasnou představu o kapucínském

---

⁴⁷ Obr. 24.

knihovně a složení jejího fondu v druhé polovině 19. století. V souvislosti s katalogem P. Gottharda Tesaře z let 1875–1876 a jeho obsahem přináší zajímavé poznatky také studie Prof. Antonína Janáka ze 30. let 20. století.⁴⁸ Tato studie je posledním dokumentem, který zachycuje ještě neporušenou skladbu původní kapucínské knihovny, k jejíž likvidaci došlo v 50. letech 20. století. Studie Prof. Janáka dokládá existenci mnoha významných děl a předkládá určitá srovnání s katalogem P. Gottharda Tesaře, která mapují celý knihovní fond od 15. století do počátku 20. století.

Mezi nejvzácnější díla uvedená v katalogu patří bezesporu 29 prvotisků. Inkunábulí se v kapucínské knihovně nacházelo pravděpodobně více. Knihovna totiž obsahovala i několik svazků knih, ve kterých chybělo datum jejich vytištění, ale je pravděpodobné, že se o prvotisky jednalo. Datované prvotisky z katalogu P. Gottharda Tesaře byly tedy následující:⁴⁹

1. De vita et honestate clericorum. Canonum declaracio.	Venetiis.	1475.
2. Platynae liber in vitas Summorum Pontificum ad Sixtum IV.	Coloniae.	1479.
3. Libellus dans modum legendi ac studendi abbreviaturas in utroque iure.	Nurembergae.	1482.
4. Jac. de Voragine: Tractatus super libros S. Augustini.	?	1482.
5. Jac. de Voragine: Legenda Sanctorum sec[undum] ord[inem]. alphabeticum.	Argentinae.	1483.
6. Jac. de Voragine: Legenda Sanctorum vulgo Lombardica historia.	Argentinae.	1483.
7. S. Cypriani Epistolae.	Venetiis.	1483.
8. S. Biblia latina.	Venetiis.	1484.
9. S. Augustini: Soliloquium animae ad Deum.	Vinderbergae.	1484.
10. S. Antonini archiep., Opera.	?	1485.
11. Sermones de Sanctis.	Basileae.	1485.
12. S. Bonaventurae: Sermones de tempore et Sanctis.	?	1485.
13. S Hieronymi Eccl[esiae]. D[octo]r[is]: Epistolae.	Venetiis.	1488.
14. Roberti Caracali de Licio O. Min.: Sermones de Sanctis.	?	1489.
15. Jac. de Voragine: Legenda Sanctorum sec[undum]. alphab[etam].	Argentinae.	1489.
16. Libellus aureus.	Argentinae.	1489.
17. S. Augustini Ep[iscop]i.: Sermones ad Erem.	Venetiis.	1490.

⁴⁸ JANÁK, Antonín. Kapucínský klášter v Sušici, s. 22–35.

⁴⁹ Tamtéž, s. 33.

18. Thesauri novi sermones de Sanctis.	Argentinae.	1491.
19. Opusculum vitae et passionis Christi eiusque Genitricis Mariae revelatione beatae Brigittae.	?	1491.
20. Joh. de Secubia: Concordantiae maiores Bibliae.	Basileae.	1496.
21. S. Antonini archiep[iscopi]: Prima pars totius Summae maioris.	Argentinae.	1496.
22. Bernardini de Busti: Mariale.	Argentinae.	1496.
23. Physicae Aristotelis Margarita philosophica (cum iconibus).	Heidelbergae.	1496.
24. Sermones de tempore.	Nurembergae.	1496.
25. S. Prosperi: De vita contenplativa et norma ecclesiarum.	?	1496.
26. Lamberti de Monte Domini: Compilatio commentaria in libros.	Coloniae.	1498.
27. Nic de Lyra: Commentaria Biblia Sacra. Pars VI.	Basileae.	1498.
28. Baptista Trovemala: Rosella casuum.	Venetiis.	1499.
29. Lectiones-Soliloquia-Dedicationes S. Aug.: S. Anselmi, et S. Bernardi item S. Vincentii de vita spirituali.	Coloniae.	1500.

Bohužel právě tyto prvotisky zanesené v katalogu P. Gottharda Tesaře, patří ve většině případů mezi ty knihy, které se dodnes nedochovaly. Obzvláště vzácným tiskem z katalogu je prvotisk vydaný na českém území, ve Vimperku roku 1484. Jedná se o dílo Augustinovo, Soliloquium animae ad Deum. Tato kniha byla teprve druhou vydanou knihou ve vimperské tiskárně, která byla po té plzeňské historicky druhou tiskárnou na českém území. Ve vimperské tiskárně Jana Alacrava se začalo tisknout roku 1482.

Katalog zaznamenává i další zajímavé svazky. Zastoupena jsou značně církevní díla, humanistická literatura, díla antických klasiků a mnohá bohemika. Z českých významných humanistů jsou zde zastoupeni Bohuslav Hasištejnský z Lobkovic, Mistr Jan Campanus Vodňanský a Daniel Adam z Veleslavína. Doba národního obrození je zastoupena Karlem Ignácem Thámem či Janem Nejedlým. Dále jsou v katalogu čteně zastoupena díla antických autorů Ovidia, Vergilia či Terentia. Z cizojazyčné literatury jsou zastoupena díla italských, francouzských i španělských autorů.⁵⁰

Součástí kapucínské knihovny bylo i několik rukopisů převážně z doby 17. až 19. století. Odhadem by se jejich celkový počet měl pohybovat okolo dvaceti svazků. Převážně se jednalo o díla s církevní tematikou, obsahující různé výklady evangelií a epištol.

---

⁵⁰ BOK, Václav. Knihovna kapucínů v Sušici jako knihovna mezinárodního církevního řádu v českém venkovském městě, s. 234.

5 Dar P. Františka Trachty

5.1 Evidence knih daru

Knižní dar velkého dobrodince P. Františka Trachty věnovaný knihovně sušického kapucínského kláštera byl darem nesmírně štědrým. Celkový rozsah daru, který čítá 450 knih je toho důkazem. Knihy nebyly věnovány jednou. Dárce rozdělil svůj knižní dar na celkem tři části. První část o počtu 323 svazků věnoval roku 1860. V roce 1864 bylo připsáno dalších 92 svazků. Po smrti P. Františka Trachty bylo roku 1873 připsáno posledních 35 svazků knih. Tyto postupné dary byly zaevidovány do přehledných soupisů, které byly postupně opravovány a doplňovány. Všechny tyto soupisy se ve velmi dobrém stavu dochovaly. Dar 450 knih věnovaných P. Františkem Trachtou je zaevidován v několika různých podobách.

Jsou známy celkem tři kompletní soupisy všech 450 svazků knih, které věnoval P. František Trachta. První variantou je soupis knih z roku 1873, který je doplněním předchozích dvou darů. Tento soupis knih je společně s ostatními soupisy předchozích darů z let 1860 a 1864 a jejich opisy k nalezení ve Státním oblastním archivu v Plzni. Tyto soupisy jsou součástí archivního fondu Kapucíni Sušice.⁵¹ Druhou variantou je soupis pořízený v roce 1873 P. Gothhardem Tesařem, který je uložen v Národním archivu v Praze.⁵² Třetí variantou je opis daru zanesený v katalogu sušické kapucínské knihovny, který sepsal P. Gotthard Tesař.⁵³

5.2 Práce se soupisy darovaných knih

Pro lepší možnost zpracování a analýzu darovaných knih bylo nezbytné celý soupis transliterovat z kurentu do latinky. Proces transliterace se týkal převážně názvů knih a jmen autorů. Přepis byl doplněn o důsledné rozepsání zkrácených výrazů, které obsahovaly názvy knih i jména jejich tvůrců. Písemný projev knihovníka P. Gottharda Tesaře je dobře čitelný, a proto byl přepis celkově bezproblémový. V evidenci daru se vyskytuje samozřejmě řada zkratk, které se často opakují a autorovi bezesporu šetřily čas i místo při zapisování daru do katalogu.

---

⁵¹ SOAP, Kapucíni Sušice.

⁵² Seznam knih, 1873. – NA, ŘK, 110.

⁵³ TESARĚ, Gotthard. Katalog kapucínské klášterní knihovny. Sušice, 1875–1876. sign. P 356/1.

Podrobná analýza daru si vyžadovala komparaci co největšího počtu dostupných dokumentů, které by se o daru zmiňovaly. V katalogu P. Gottharda Tesaře, kde je evidován soupis darovaných knih, který čítá v katalogu 451 svazků namísto 450, bylo několik nesrovnalostí, které bylo potřeba prověřit a pokud možno vysvětlit. To se týkalo i poznámky umístěné na poslední samostatné straně 364, hned za ukončeným soupisem knih.⁵⁴ Tato závěrečná poznámka je zanesena v katalogu včetně knihovníkova podpisu. Poznámka se zmiňuje o vlastnoručních podpisech dárce i příjemce daru na 23. straně katalogu, což se stalo vodítkem a podnětem pro hledání dalších dokumentů, které by se daru P. Františka Trachty věnovaly a na jejichž stranách by bylo možné najít zmíněné podpisy.⁵⁵

Byl prozkoumán archivní fond Kapucíni Sušice, který se nachází v Státním oblastním archivu v Plzni. Tento rozsáhlý spis obsahuje velké množství archiválií, týkajících se sušického kapucínského konventu, přesněji jeho členů, různorodých účetních záznamů ale také několik složek o knihovním fondu či darech věnovaných štedrými dárce klášterní knihovně v Sušici. Tyto archiválie týkající se kapucínské knihovny v Sušici jsou zapsané také P. Gotthardem Tesařem. Jeho rukopis je typický, dobře identifikovatelný a po podrobném zkoumání jeho rukopisného katalogu je na první pohled patrné, že je právě on tvůrcem dalších soupisů. Jeho rukopis je samozřejmě doprovázen osobním podpisem.

Zmíněný fond Kapucíni Sušice obsahoval dvě nesmírně cenné informace, které byly odhaleny až po další podrobné analýze dvou složek. První složky s názvem Seznam knih věnovaných P. Franzem Trachtou – březen 1860⁵⁶ a druhé složky pojmenované Katalog knihovny 1864–1873⁵⁷.

5.3 Soupisy daru

Celkem jsou zaznamenány čtyři soupisy knižních darů věnovaných knihovně kapucínského kláštera v Sušici děkanem Trachtou a pouze tři evidují celkový počet všech 450 knih. Všechny byly zaevidovány P. Gotthardem Tesařem v rozmezí let 1860–1876. Onen poslední soupis je právě ten, který se nalézá v katalogu klášterní knihovny z let 1875–1876. Třem zbylým soupisům je třeba věnovat zvláštní pozornost, jelikož pomohly objasnit některé nesrovnalosti.

---

⁵⁴ Obr. 24.

⁵⁵ Obr. 25.

⁵⁶ Seznam knih věnovaných klášteru P. Franzem Trachtou, emeritním vikářem z Kašperských Hor, Březen 1860. – SOAP, Kapucíni Sušice, sign. 43/f.

⁵⁷ Katalog klášterní knihovny, 1864–1873. – SOAP, Kapucíni Sušice, sign. 43/b.

Během bádání a průzkumu jednotlivých soupisů vyplynulo, že P. František Trachta daroval knihy kapucínské knihovně v Sušici za svého života dvakrát a po jeho smrti získala knihovna ještě několik desítek knih z jeho pozůstalosti. Celkově tedy děkan Trachta daroval sušickým kapucínům 450 knih.

5.3.1 První soupis – r. 1860

První soupis knih darovaných P. Františkem Trachtou pochází z roku 1860. Soupis byl vytvořen ve dnech 3. až 15. března 1860 v Sušici a je rozdělen na několik částí. Jsou zde části zaznamenávající první zápisy nanečisto. Následují čistopisy s opravami, které jsou čitelnější.

Zápis evidující první knihy darované P. Františkem Trachtou čítá 321 položek. Soupis vznikl 3. – 10. března 1860. V jednoduše načrtnuté tabulce jsou uvedeny dělicí prvky, sloužící k zápisu a evidenci knih. Zleva je to pořadové číslo knihy a dále soupis jednotlivých knih. Následují údaje o vydání, včetně místa a roku vydání, dále je evidován formát a jako poslední počet svazků. Na horním okraji každé strany je uvedeno datum, kdy byla každá strana zapsána. Za touto první částí – vlastně konceptem – následuje čistopis téhož obsahu, který po opravách chybného číslování čítá celkem 323 knih. To je celkový počet prvního daru uskutečněného P. Františkem Trachtou roku 1860. Tento opravený a pečlivě zaznamenaný soupis je uveden titulkem uvádějícím, že se jedná o dar knih věnovaných rejštejnským děkanem a kašperskohorským vikářem P. Františkem Trachtou a zaznamenává čísla svazků, soupis titulů, údaje o vydání (místo, rok), formát, počet svazků a označení police, kde jsou knihy uloženy.

Další částí je koncept názvového a jmenného rejstříku knih. Byl zapsán 10. – 11. března 1860. Názvový rejstřík uvádí zleva velké písmeno abecedy, dále soupis knih, jejichž titul začíná týmž písmenem. Následuje označení strany, které je v celém zápisu nevyplněné. Pravděpodobně se jednalo o nenaplněný záměr odkazovat na strany první části soupisu. Jako poslední je uvedeno označení počtu svazků. Jmenný rejstřík obsahuje jméno autora a pořadové číslo knihy odkazující na první část soupisu. Záznamy jmenného rejstříku jsou vedeny ve dvou sloupcích na každé straně.

Poslední třetí částí z roku 1860 je čistopis názvového a jmenného rejstříku. Na jeho začátku je zaznamenáno jméno dárce P. Františka Trachty a také jméno zpracovatele soupisu P. Gottharda Tesaře. V názvovém rejstříku je na místě označení strany, které v této opravené verzi chybí, uvedeno označení počtu svazků knih a police, na které je kniha uložena. Ukončení zápisu názvového rejstříku je datováno 14. března 1860. Zápis jmenného rejstříku

je datován k 15. březnu 1860. Tento opravený soupis zaznamenává jména jednotlivých autorů v abecedním pořadí, pořadové číslo svazku odkazující na první část soupisu a označení police, kde je kniha uložena.

Celý soupis je doplněn lístky, na kterých si P. Gotthard Tesař sepisoval poznámky k zápisu a řazení jednotlivých oddílů. Na těchto poznámkových lístcích je možné najít jména jednotlivých autorů, která si P. Gotthard Tesař průběžně zaznamenával a abecedně je řadil. U některých autorů jsou vypsána i jejich díla. Tyto poznámkové lístky jsou uloženy v dochovaných archiváliích fondu Kapucíni Sušice ve Státním oblastním archivu v Plzni.⁵⁸

5.3.2 Soupis druhý – r. 1864 až r. 1873

Druhý soupis knižního daru P. Františka Trachty pochází z let 1864–1873 a obsahuje 67 stran. V archivu je chybně evidován jako Katalog knihovny 1864–1973.⁵⁹ Nejedná se o katalog knihovny, ale o doplňující soupis knižního daru z roku 1860. Dne 13. března 1864 v Sušici bylo zaevidováno 415 darovaných knih. V tomto soupise jsou na 23. straně skutečně uvedeny podpisy P. Gottharda Tesaře a P. Františka Trachty stvrzující darování a příjem knih.⁶⁰ Jedná se o onen soupis, na který odkazuje poznámka z 364. strany katalogu sušické kapucínské knihovny z let 1875–1876.⁶¹ Dále je doplněn ještě jeden podpis člena kapucínského konventu. Soupis knih je volně řazen. Za pořadovým číslem následuje název knihy, dále se uvádí místo a rok vydání a označení počtu svazků a police.

Na soupis z roku 1864, který eviduje 415 knih, navazuje P. Gotthard Tesař zápisem následného doplnění darovaných knih z roku 1873. Dne 18. října 1873 byl zaevidován celkový počet 443 knih. Tyto zbylé knihy klášterní knihovna získala až po smrti P. Františka Trachty. Jednalo se tedy o třetí a poslední dar od stejné osoby. Tento počet 443 byl nakonec opraven a ustanoven na konečných 450 věnovaných svazků knih. U tohoto zápisu je vedena také poznámka o 17. svazku, který při revizi nebyl nalezen.

Následuje rejstřík všech abecedně řazených knih ze soupisu vedeného v letech 1864–1873. Evidován je soupis knih, označení počtu svazků, police a umístění ve skříni.

Posledním oddílem tohoto soupisu je seznam knih, který zaznamenává po opravách a přečíslování již kompletně všech 450 věnovaných knih. Stejně jako je tomu ve velkém katalogu kapucínské knihovny, je zde evidováno pořadové číslo knihy, soupis všech

---

⁵⁸ Seznam knih věnovaných klášteru P. Franzem Trachtou, emeritním vikářem z Kašperských Hor. Březen 1860. – SOAP, Kapucíni Sušice, sign. 43/f.

⁵⁹ Katalog klášterní knihovny. 1864–1873. – SOAP, Kapucíni Sušice, sign. 43/b.

⁶⁰ Obr. 25.

⁶¹ Obr. 24.

darovaných knih, dále údaje o místě a roku vydání a následuje označení počtu svazků, police a umístění knihy. Kvůli chybě uskutečněné v průběhu evidence knih, kdy bylo vynecháno číslo 144, došlo k tomu, že dar čítá 451 knih namísto 450. Tato chyba je v poznámce na konci tohoto soupisu uvedena a vysvětlena.⁶² Tento poslední soupis, který byl dokončen 28. října 1873, je v podstatě originální zápis kompletního daru P. Františka Trachty, jehož kopie je následně zaznamenána také v katalogu kapucínské knihovny z let 1875–1876. Nesrozumitelné dvojité číslování zanesené v katalogu P. Gottharda Tesaře od čísla 144, se tímto vysvětluje.

5.3.3 Třetí soupis – r. 1873

Třetí soupis vznikl také v Sušici jako ty předcházející a byl vytvořen o měsíc později než soupis druhý. Tento seznam knih je narozdíl od těch předchozích samostatným knižním svazkem, který obsahuje 105 stran. Stejně jako ostatní soupisy daru P. Františka Trachty je i tento zaevidován P. Gotthardem Tesařem. Jedná se o celkově třetí soupis daru 450 knih, který je čistopisným opisem předcházejícího soupisu z října roku 1873. Způsobem provedení by mohl být přirovnán ke katalogu malého knihovního fondu.

Knihy je rozdělena na tři části. Na úplném začátku svazku jsou na jedné straně uvedeny údaje o dárci P. Františkovi Trachtovi a na druhé straně jsou uvedeny údaje o zpracovateli zápisu P. Gotthardovi Tesařovi. Následuje první část, kterou je názvový rejstřík. Zde je evidován abecedně řazený seznam knih. Za titulem každé knihy následuje jméno autora a pořadové číslo svazku. Pořadové číslo může v tomto případě odkazovat buď na předchozí soupis, nebo na poslední třetí část tohoto svazku, kde je také zapsán seznam všech darovaných knih. Zápis první části byl ukončen 18. listopadu 1873. Ve druhé části tohoto soupisu je evidovaný jmenný rejstřík. Obsahuje abecedně řazená jména autorů a pořadová čísla svazků. Tato část byla zapsána 19. listopadu 1873. Poslední třetí částí je již zmíněný seznam 450 knih. V této části je opět evidováno u jednotlivých svazků pořadové číslo, název knihy a jméno autora, místo a rok vydání, následuje označení police a přesného umístění. Poslední záznam byl v této části zaznamenán 27. listopadu 1873. Tento exemplář se dnes nachází v Národním archivu v Praze.⁶³

---

⁶² Katalog klášterní knihovny. 1864–1873. – SOAP, Kapucíni Sušice, sign. 43/b., (Obr. 26.).

⁶³ Seznam knih, 1873. – NA, ŘK, 110.

5.3.4 Čtvrtý soupis – r. 1876

Jako nejčastěji uváděná varianta soupisu, o které se dozvídáme z několika různých pramenů, je právě ta zanesená v katalogu P. Gottharda Tesaře. Tento soupis z roku 1876 je posledním soupisem tohoto daru, který P. Gotthard Tesař zapsal. Učinil tak ve dnech 15. – 22. května 1876. Tento rozsáhlý soupis knih je připsán jako dodatek knihovního katalogu. Soupis knih je možné nalézt jako poslední oddíl katalogu na stranách 341–363.⁶⁴

Formální zápis daru je přehledný, ale obsahová stránka řazení knih není příliš kvalitně propracovaná. Z toho důvodu je tematická orientace mezi jednotlivými darovanými knihami komplikovanější. Označení části katalog, ve které je dar zaevidován, je dobře čitelné a zřetelně odděluje dar od dalších částí katalogu. Je zde uvedeno jméno dárce, jeho postavení v rámci církevní hierarchie i počet darovaných knih. Autor při zápisu často využíval zkrácených výrazů.

Dar P. Františka Trachty je zapsán do obdobné tabulky jako ostatní části katalogu. Jsou zde evidována pořadová čísla a přehled jednotlivých knih včetně autora. Následují údaje o vydání, kde je zaevidováno místo a rok vydání jednotlivých svazků. Dále jsou uvedeny údaje o počtu svazků, označení police a přesné umístění knih.

Ve skutečnosti je v soupise knih uvedeno celkem 451 svazků. Tato nesrovnalost vzniká u označení 144. svazku, kde za přehledem knih vznikla ještě další kolonka evidující pořadová čísla svazků. V tomto místě soupisu se od zmíněného čísla 144, které je zároveň označeno číslem 145, uvádějí u každého svazku dvě pořadová čísla, jedno původní chybné a druhé nově opravené. To způsobuje konečný výsledek 451 svazků knih, místo počtu 450. Z prvních průzkumů daru byla tato skutečnost značně nesrozumitelná a její význam nebyl jasný. Vše se osvětlilo až při následných průzkumech archiválií evidujících druhý soupis daru z roku 1873.⁶⁵ Tyto archiválie jsou součástí rozsáhlého archivního fondu s názvem Kapucíni Sušice a jsou uloženy ve Státním oblastním archivu v Plzni. Výzkum zmíněného fondu přinesl mnoho zajímavých zjištění.

---

⁶⁴ Obr. 1–23.

⁶⁵ Katalog klášterní knihovny, 1864–1873. – SOAP, Kapucíni Sušice, sign. 43/b.

5.4 Soupis knih darovaných P. Františkem Trachtou kapucínskému klášteru v Sušici

1876. 15. Mai.

In Provincialatu

P[ater]. Gotthard Tesař 341.

/: Pl[eno]. Tit[ulo]:/						
R[everendissim]us P[ater]. Franc[iscus]. Trachta, Decan[us]. p[arochus]. emer[itus]. Unterreichenstein[ensis]. Vicar[ius]. for[ensis]. Bergreichenstein[ensis]. emer[itus]. donavit hos sequentes 450 libros.						
N[ume]ro	Uibersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
		Ort	Jahr			
	<u>D[octoris]. Honorati Tournely</u>					
	Cursus theologicus scholastico–dogmaticus.					
1.	Tomus I. de Deo et divinis attributis – mysterio s[ancti]ss[imae] Trinitatis – incarnatione Verbi divini		1735	1.		
2.	„ II. de Ecclesia [Chris]ti – gratia [Chris]ti, justitia et jure, et contractibus		1734	1.		
3.	„ III. de Sacram[entis]. in genere – Baptismi et Confirm[ationis]. – augustiss[imo]. Euchar[istiae]. Sacram[ento].		D[ett]o	1.		
	„ IV. de Sacram[entis]. Poenitentiae et Extremae Unction[is]. – Ordin[is]. – Matrimonii					
4.	„ V. de Angelis – opere sex dierum – actibus humanis – virtute religio[nis]. – beneficiis et Simonia	Colon[iae]. Agrip[pinae].	1737	1.		
	„ VI. de virtutibus theol[ogicis]. – legibus – peccatis censuris, irregularitatib[us]. – dispensat[ionibus].		1741			
5.	„ VII. de Sacramentis in gen[ere]. – Baptism[o].		1752			
	„ VIII. de Confirm[atione]. – Eucharistia ut Sacram[ento]., nec non de Sacrificio Missae		1754	1.		
6.	„ IX. P[ars]. I. Tractatus de Poenitentia P[ars]. II. de purgatorio – Indulgentiis – jubileo, unctione extrema		1765	1.	I.	.
	„ X. Tractatus de matrimonio collegit Petrus Collet [et]c.					
7.	<u>S[ancti]. Thomae a Villanova, A[rchi]. Ep[iscopii].</u> O. Erem. S. Aug. Opera o[mn]ia, quae hactenus reperiri poterunt.	Aug[ustae].Vind[elicorum].	1757	1.		
8.	Deutschland. Separat–Ausgabe der Augsb[urger]. Postzeitung. 1. Band Jänner, Februar u[nd]. März		1860	1.		
9.	2. „ April, Mai u[nd]. Juni	Augsb[urg].		1.		
10.	3. „ Juli, Aug[ust]. u[nd]. Sept[ember].			1.		
11.	4. d[ett]o Oktob[er]., Nov[ember]. u[nd]. Dez[ember].			1.		
	<u>Ant[on]. Westermayer</u>					
	Der kath[olische]. Volksfreund. Wochenschrift für häusliche Erbauung u[nd]. Belehrung des kath[olischen]. Volkes.					
12.	1. Jahrgang	München	1851	1.		
13.	2. d[ett]o		1852	1.		
14.	3. d[ett]o		1853	1.		
15.	4. d[ett]o		1854	1.		
16.	5. d[ett]o		1855	1.		

N[ume]ro	Uebersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage	
		Ort	Jahr				
17.	Philothea Sonntagsblatt für religiöse Belehrung u[nd]. Erbauung. 17. Jahrgang	Würzb[urg].	1853	1.	I.	.	
18.	Christodora. Katholische Blätter zur Beförder[un]g der Nachahme Jesu Christi von mehreren Katholiken.		1845	1.			
19.	1. Jahrgang		1846	1.			
20.	2. d[ett]o		1847	1.			
21.	Ambrosius. Eine rel[igiöse]. Wochenschrift für kath[olische]. Prediger, Katecheten, R[eligion].slehrer u[nd]. alle Freunde der christ[lichen]. Beredsamk[ei]t v[on]. Ludwig Mehler, D[oc]tor]. Fr[an]z Xav[er]. Paulhuber u[nd]. Jos[eph]. Gingler.	Regensb[urg].	1848	1.			
22.	1. Jahrgang	Wien	1849	1.			
23.	2. d[ett]o		1850	1.			
24.	3. d[ett]o		1851	1.			
25.	4. d[ett]o 1. Band		1852	1.			
26.	2. d[ett]o		1852	1.			
27.	5. d[ett]o 1. d[ett]o		1853	1.			
28.	2. d[ett]o		1853	1.			
29.	7. d[ett]o 2. d[ett]o		1855	1.			
30.	Oestereichischer Volksfreund. H[e]r[au]sg[e]g[e]ben von Katholikenvereine für Glauben, Freiheit u[nd]. Gesittung.		Austria oder Oesterreichischer Universal-Kalender für das Jahr 1845.	1845			1.
31.							
32.	<u>J[immanuel]. J[ohann]. G[erhard]. Scheller</u> Lateinisch-deutsches u[nd]. deutsch-lateinisches Handlexikon h[e]r[au]sg[e]g[e]ben v[on]. Fr[an]z Xav[er]. Schönberger.	Wien u[nd]. Triest	1819	1.			
33.	1. Band A – L		„	1.			
34.	2. d[ett]o M – Z		1820	1.			
35.	<u>D[oc]tor]. Fr[an]z Xav[er]. Himmelstein</u> Katholische Wochenschrift 2. Band	Würzb[urg].	1853	1.			
36.	<u>J[ohann]. B[aptist]. Stamminger</u> Chilianeum. Blätter für kath[olische]. Wissenschaft, Kunst und Leben. 1. Band		1862	I.			II.

N[ume]ro	Uebersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
		Ort	Jahr			
	<u>Adrian Gretsch</u> Homiletischer Nachlaß, h[e]r[au]sg[e]g[e]b[en] v[on]. Leopold Scherlich					
37.	I. Sonntags – Predigten 1. Theil	Wien	1834	1.		
38.	II. 2. d[ett]o		„	1.		
39.	III. 3. d[ett]o		„	1.		
40.	IV. 4. d[ett]o		„	1.		
41.	V. 5. d[ett]o		„	1.		
42.	VI. 6. d[ett]o		„	1.		
43.	VII. Feiertags d[ett]o 1. d[ett]o		„	1.		
44.	VIII. 2. d[ett]o		„	1.		
45.	IX. 3. d[ett]o		„	1.		
46.	X. Fasten d[ett]o		1835	1.		
47.	XI. Gelegenheits d[ett]o 1. d[ett]o		„	1.		
48.	XII. d[ett]o 2. d[ett]o		„	1.		
	<u>Franz Hunolt, S. I.</u> Christl[iche]. Sittenlehre der evang[elischen]. Wahrheiten dem christ[lichen]. Volke in Sonn- u[nd]. Festtägl[ichen]. Predigten vorgetragen. Neue Ausgabe				II.	2.
49.	1. Theil	Regensb[urg].	1842	1.		
50.	2. d[ett]o		„	1.		
51.	3. d[ett]o		„	1.		
52.	4. d[ett]o		1843	1.		
53.	5. d[ett]o		„	1.		
54.	6. d[ett]o		1844	1.		
55.	7. d[ett]o		„	1.		
56.	8. d[ett]o		1845	1.		
57.	9. d[ett]o		„	1.		
58.	10. d[ett]o		1846	1.		
59.	11. d[ett]o		„	1.		
60.	12. d[ett]o		„	1.		
61.	13. d[ett]o		1847	1.		
62.	14. d[ett]o		„	1.		
63.	15. d[ett]o		„	1.		
64.	16. d[ett]o		„	1.		
65.	17. d[ett]o		„	1.		
66.	18. d[ett]o		1848	1.		
67.	19. d[ett]o		„	1.		
68.	20. d[ett]o		„	1.		
69.	21. d[ett]o		„	1.		
70.	22. d[ett]o		„	1.		
71.	23. d[ett]o		„	1.		
72.	24. d[ett]o		„	1.		
73.	General – Register	„	1.			

N[ume]ro	Uibersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
		Ort	Jahr			
74.	<u>Louis Lahure</u> Das Christenthum u[nd]. die Philosophin [et]c. 1. Band 2. d[ett]o	Wien	1846	1.	II.	2.
75.	<u>Abbe Aymé</u> Die Grundvesten des christl[ichen]. Glaubens. 1. Band		1847	1.		
76.	2. d[ett]o		d[ett]o	1.		
77.	<u>D[octo]r. J[ohn]. Lingard</u> Vollständiger Auszug der Geschichte Englands. 1. Band		1831	1.		
78.	2. d[ett]o			1.		
79.	<u>Joh[ann]. Peter Camus, Ep[iscopu]s.</u> Der Geist des h[eiligen]. Franz v[on]. Sales, Fürstbischof von Genf. 1. Band		1830	1.		
80.	2. d[ett]o			1.		
81.	Leben des h[eiligen]. Franz v[on]. Sales, Fürstb[ischof]. v[on]. Genf. 1. Band		1838	1.		
82.	2. d[ett]o			1.		
83.	3. d[ett]o			1.		
84.	<u>S[anctu]s. Alphons M[aria]. v[on]. Liguori, Episc[opus].</u> Predigten, übersetz v[on]. M[arkus]. A[ndreas]. Hugues 1. Theil 1. P[ars].	Regensb[urg].	1842	I. I.	II.	1.
85.	2. d[ett]o					
86.	Homo apostolicus instructus in sua vocatione ad audiendas confessiones, sive Praxis et instructio confessoriorum Tomus I.	Ratisbonae		I.		
87.	„ II.			I.		
88.	„ III.			I.		
89.	„ IV.			I.		
90.	Der Beichtvater angeleitet zur rechten Verwalt[un]g des h[eiligen]. Bußsakraments d[ur]ch kurzgefaßte Belehr[un]gen über den Decalog u[nd]. die h[eiligen]. Sakramente.		1843	I.		
91.	Der Priester am Altare. Belehr[un]gen über das h[eilige]. Meßopfer, u[nd]. die dabei vorgeschriebenen Ceremonien, so wie Betracht[un]gen u[nd]. Anmuth[un]gen für die Vorbereitung u[nd]. Danksagung	Regensb[urg].		I.		
92.	Der Weg des Heiles. Gefolgt v[on]. einzelnen Betrachtungen über die ewigen Wahrheiten. 1. P[ars].			I.		
93.	Die Psalmen u[nd]. Lobgesänge, übers[etzt]. u[nd]. erklärt nach der Ordnung des röm[ischen]. Breviers.		1844	I.		

N[ume]ro	Uibersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
		Ort	Jahr			
94.	Der Katechet, o[der]. populäre Belehr[un]gen über die Beobacht[un]g der 10 Gebote, u[nd]. über den würdigen empfang der h[eiligen]. Sakramente.	Regensb[urg].	1844	1.	II.	I.
95.	Die wunderbare Leit[un]g Gottes im Erlösungswerke des Menschengeschlechts d[ur].ch J[esus]. [Chris].tus.		1845	1.		
96.	Die Wahrheiten des Christenthums u[nd]. die Unfehlbarkeit der Kirche u[nd]. ihres Oberhauptes des Papstes vertheidigt gegen die Gottesläugner, die Feinde des geoffenbarten [Chris].tenthums u[nd]. die Gegner der kathol[ischen]. Kirche.			1.		
97.	Das h[eilige]. Concilium v[on]. Trient in seinen Entscheidungen gegen die Neuerer des 16. Jahrhunderts. 1. P[ars].			1.		
98.	Triumph der h[eiligen]. Kirche über alle Irrlehren. Eine Geschichte Häresien u[nd]. deren Widerleg[un] g.		1846	1.		
99.	1. Die Geschichte 2. Die Widerleg[un]g					
100.	Theologia moralis. P[ater]. Mich[ael]. Haringer. Tomus I.	Ratisbonae	1846	1.		
101.	„ II.			1.		
102.	„ III.			1.		
103.	„ IV			1.		
104.	„ V.			1.		
105.	„ VI.		1847	1.		
106.	„ VII.		1.			
107.	„ VIII.		1.			
108.	<u>F[ranz]. L[orenz]. Hohenauer</u> Blumenlese aus den Ziergärten katholischer Zeitschriften zur Nahrung für Geist u[nd]. Herz. 1. Bändchen 2. d[ett]o	Wien	1847	1.		
109.	<u>Wilhelm Belzar</u> Himmelsschlüssel		1848	1.		
110.	Erzählungen aus dem christl[ichen]. Alterthume 1. u[nd]. 2. Bändchen		1847	1.		
111.	Die Nachfolge der allerseligsten. J[un]gfrau in 4 Büchern.		1848	1.		
112.	<u>Philipp Müller</u> Die röm[ischen]. Päpste, o[der]. Geschichte der Oberhäupter. 1. Band		1835	1.		
113.	2. d[ett]o		1847	1.		
114.	3. d[ett]o		1848	1.		
115.	4. d[ett]o		1849	1.		
116.	5. d[ett]o		1850	1.		
			1851	1.		

N[ume]ro	Übersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage	
		Ort	Jahr				
117.	6. Band	Wien	1851	1.	II.	1.	
118.	7. d[ett]o		1852	1.			
119.	8. d[ett]o		1853	1.			
120.	9. d[ett]o		1854	1.			
121.	10. d[ett]o		1855	1.			
122.	11. d[ett]o		1856	1.			
123.	12. d[ett]o						
124.	13. d[ett]o						
125.	14. d[ett]o						
126.	15. d[ett]o						
127.	16. d[ett]o						
128.	17. d[ett]o						
	<u>Ant[on]. Hungari</u> Katholischer Anekdoten Schatz zur Unterhaltung u[nd]. Belehr[un]g für alle Stände		Frankf[urt]. am M[ain].				
129.	1. Band Heilige Denksteine 1. P[ars].			1853			1.
130.	2. d[ett]o Tugend – Garben 1. P[ars].			1855			1.
131.	Pilger – Garben 1. P[ars].			1857			1.
132.	Canones et decreta s[acro]s[ancti] Oecum[enici]. Concilii Tridentini sub Paulo III., Julio III. et Pio IV P[ontificibus]. M[aximus].		Lipsiae	1846			1.
	<u>Bernard Overberg</u> Christkatholisches R[e]l[i]g[i]on[s]-Handbuch um sich u[nd]. Andere zu belehren.	Wien					
133.	1. Band 1. P[ars].		1824	1.			
134.	2. d[ett]o			1.			
	<u>Ant[on]. Siebert</u> Geistlicher Sturmbock o[der]. Kapuziner Predigten für Stadt und Land zur Bekehr[un]g o[der]. Davonlaufen.	Regensb[urg].	1856	1.			
135.	5. Kapuziner Predigten als Nachtrag zum geistl[ichen]. Sturmbock						
	<u>D[oc]tor. Ant[on]. Jarisch</u> Das h[eiliger]. Vater unser. Fasten–Predigten.	Wien	1857	1.			
	Die Predigt in Bildern. Kathol[ische]. symbolische Kanzelreden für verschiedene Feste des K[irchen].jahres.	Regensb[urg].	1850	1.			
137.	1. Bändchen						
138.	2. d[ett]o						
139.	3. d[ett]o						
140.	4. d[ett]o		1851	1.			
141.	Blüthen, Früchte, u[nd]. Kreuzesdornen der kathol[ischen]. Missionen in verschiedenen Ländern des Erdkreises	Wien	1844	1.			

N[ume]ro	Übersicht des Buches		Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
			Ort	Jahr			
	<u>Friedr[ich]. Leop[old]. Grafen zu Stollberg</u>						
	Betracht[un]gen u[nd]. Beherzig[un]gen der h[eiligen]. Schrift.					II.	1.
142.	1. Theil		Wien	1820	1.		
143.	2. d[ett]o		Hamburg	1821	1.		
	<u>D[oc]tor]. Franz Kottenkamp</u>						
144.	Die Geologie zum Selbst – u[nd]. Schulunterricht	145.			1.		
145.	Die Gesetze der Materie u[nd]. Bewegung	146.			1.		
146.	Die Hydrostatik mit der Hydraulik und Pneumatik	147.		1846	1.		
147.	Die Mechanik u[nd]. die Elemente der prakt[ischen]. Maschinenkunde u[nd]. der bewegenden Kräfte	148.			1.		
148.	Die Schöpfung in ihrer Herrlichkeit	149.			1.		
149.	Die Baukunst der Insekten 1. Band	150.			1.		
150.	2. d[ett]o	151.			1.		
151.	d[ett]o der Vögel				1.		
152.	Darstell[un]g der Elektrizität	153.			1.		
153.	d[ett]o des Elektromagnetismus	154.			1.		
154.	d[ett]o des Magnetismus	155.			1.		
155.	Die Hand u[nd]. ihre Eigenschaft	156.		1847	1.		
156.	Die Menagerie o[der]. Beschreib[un]g u[nd]. Abbildung der 4füßigen Thiere nach lebendigen Exemplaren 1. Band	157.			1.		
157.	2. d[ett]o	158.	Stuttgart		1.	III.	2.
158.	3. d[ett]o	159.			1.		
159.	4. d[ett]o	160.			1.		
160.	Populäre vergleichende Physiologie der Thiere – u[nd]. Pflanzenwelt 1. Band	161.		1848	1.		
161.	2. d[ett]o	162.			1.		
162.	Vorschule der Thierkunde	163.		1847	1.		
163.	d[ett]o der Chemie in einer Reihe von Versuchen	164.		1848	1.		
164.	Auswander[un]gen nach Canada, vereinigten Staaten, Australien, Neu – Seeland	165.		0	1.		
165.	Baukunst, Dampfmaschine, Buchdruckerei	166.			1.		
166.	Berg – Hütten – u[nd]. Salzverkskunde. Verschiedene Künste u[nd]. Gewerbe.	167.			1.		
167.	Beschreib[un]g der brittischen H[au].ptstadt u[nd]. Wegweiser durch dieselbe	168.		1848	1.		
168.	Beschreib[un].g der vereinigten Staaten von Nord – Amerika – China u[nd]. der Theehandel	169.			1.		
169.	Die Bienenzucht. Die Angelfischerei.	170.			1.		
170.	Die Mauren in Spanien. Vesuv, Pompeji u[nd]. Herkulanum.	171.			1.		

N[ume]ro	Übersicht des Buches		Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
			Ort	Jahr			
171.	Physische Geschichte des Menschen. Die Mäßigkeitsvereine.	172.	Stuttgart	1848	1.	III.	2.
172.	Alte Geschichte – Aegypten. Geschichte der Juden. Heiliges Land. Arabia Peträa. Alte Geschichte v[on]. Griechenlad u[nd]. Rom.	173.					
173.	Die Heizung, Luftreinig[un]g u[nd]. Beleuchtung. Die Rettung in Lebensgefahr u[nd]. Nützliches Mancherlei.	174.					
174.	Das Meer. Der Wallfisch u[nd]. Wallfischfang. Transportmittel.	175.					
175.	Mechanische Merkwürdigk[ei]ten. Die natürliche Magie. Gespenstertäuschungen.	176.					
176.	Der Obstgarten. Der Blumengarten. Die Waldbäume.	177.					
177.	Der Schätze des Erdreichs. Die Wunder der Pflanzenwelt, die Wunder der Ameisenwelt.	178.					
178.	Die Schlangen. Die Spinnen.	179.					
179.	Die verschiedenen Trachten	180.					
180.	Die Zeitmessung u[nd]. die Uhren. Der Schlüssel zum Kalender.	181.					
181.	Die eiserne Maske. Der Schiffbruch. Die Fähigkeiten der Tauben, Stummen u[nd]. Blinden. <u>Theodor Roth</u>	182.					
182.	Johanna v[on]. Arc, die J[un]gfrau v[on]. Orleans. Der Aberglaube. Die Meteorologie.	183.					
183.	Beschreibung des menschl[ichen]. K[ör]pers. Erhaltung der Gesundheit.	184.					
184.	Leben u[nd]. Grundsätze Benjamin Franklins	185.					
185.	Die Phrenologie	186.					
186.	Kapital u[nd]. Arbeit mit Inbegriff der Ergebnisse der Maschinerie <u>D[oc]tor. F[riedrich]. M[artin]. Duttenhofen</u>	187.					
187.	Die Geschichte Des Pferdes, sein Ursprung, sein K[o]perl[iche] und psychische Charakteristik, seine Varietäten und Stammverwandten <u>Wilhelm Schöttlen</u>	188.					
188.	Geschichte v[on]. Griechenland, seine Literatur, Philosophie u[nd]. Kunst <u>W[ilhelm]. Drugulin</u>	189.					
189.	Die geheimen Gesellschaften des Mittelalters.	190.			1.		

N[ume]ro	Übersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage	
		Ort	Jahr				
190.	China u[nd]. die Chinesen. Eine allg[emeine]. Beschreibung v[on]. China u[nd]. dessen Bewohnern. 1. Band	191.	Stuttgart	1847	1.	III.	2.
191.	2. d[ett]o	192.		1848	1.		
192.	3. d[ett]o	193.			1.		
193.	4. d[ett]o	194.			1.		
194.	Pflanzenstoffe	195.		1847	1.		
	1. Band Die in Gewerben verwendeten			1848	1.		
195.	2. d[ett]o Nutzholzbäume. Früchte.	196.			1.		
196.	3. d[ett]o Die zur m[en]schl[ichen] Nahr[un]g dienenden.	197.			1.		
	<u>F[ranz]. Eichstrumm</u>				1.		
197.	Die Wunder des Himmels	198.		<u>D[octor]. J[ohann]. G[ottlob]. Kurr</u>	1.		
	<u>D[octor]. J[ohann]. G[ottlob]. Kurr</u>		1.				
198.	Die Mineralogie v[on]. F[rançois]. S[ulpice]. Beudant	199.	1849	1.			
	<u>Arthur Schott</u>			1.			
199.	Handbuch der Botanik	200.					
	<u>Mayer's</u>		Hildburghausen	0	1.	III.	2.
	Groschen Bibliothek der deutschen Klassiker für alle Stände.						
	Die Bändchen u[nten]. z[it]iert. 9, 25, 28, 57 u[nd]. 65 fehlen.						
200.	1. Maththisson u[nd]. Salis	201.					
201.	2. Theod. Köraer's	202.					
202.	3. d[ett]o Zriny Trauerspiel	203.					
	4. Lessings Nathan der Weise						
203.	5. d[ett]o 2. Theil	204.					
204.	6. d[ett]o Emilia Galotti	205.					
205.	7. Lichtwer's Fabeln	206.					
206.	8. Schubert's Gedichte	207.					
207.	10. Blumauers d[ett]o	208.					
208.	11. Zimmermanns Einsamkeit	209.					
	12. 1. u[nd]. 2. Theil						
209.	13. Rabener's Satyren	210.					
	14. 1. u[nd]. 2. Theil						
210.	15. Lessings Mina v[on]. Barnhelm o[der]. das Soldatenglück Lustspiel	211.					
	16. 1. u[nd]. 2. Theil						
211.	17. Lichtenberg's Schriften	212.					
	18. 1. u[nd]. 2. Theil						
212.	19. Göthe's Genius	213.					
	20. 1. u[nd]. 2. Theil						
213.	21. Hölty's Gedichte	214.					

N[ume]ro	Ubersicht des Buches		Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
			Ort	Jahr			
214.	22. Herder Anthologie 1. 2. u[nd]. 3. Theil, dann vermischte Gedichte.	215.			1.		
	23.						
	24.						
215.	26. Gellert's Fabeln 1. u[nd]. 2. Theil	216.			1.		
	27.						
216.	29. Anthologie aus den Gedichten v[on]. Friedr. Haug u[nd]. Friedr Rückert.	217.			1.		
	30. J[ohann]. W[ilhelm]. L[udwig]. Gleim Anthologie						
217.	31. 1. 2. u[nd]. 3. Theil	218.			1.		
	32.						
	33. Knigge über den Umgang mit Menschen, 1. 2. u[nd]. 3. Theil						
218.	34.	219.			1.		
	35.						
	36. Joh[ann]. Gottf[ried]. Seume Selbstbiogr[aphie]. 1. Theil	220.			1.		
219.	37. Gedichte 2. d[ett]o						
	38. Moses Mendelssohns Phädon, o[der]. über die Unsterblichk[ei]t der Seele	221.			1.		
220.	39. 1. u[nd]. 2. Theil						
	40. }						
	41. }						
221.	42. } Wieland's Oberon 4. Theile	222.			1.		
	43. }						
	44. }		Hildburghausen	0		III.	2.
	45. }						
	46. }						
222.	47. } Joh[ann]. Gottfr[ied]. Seume Spaziergang nach Syrakus im	223.			1.		
	48. }						
	49. }						
	50. Gedichte v[on]. Fried[rich]. Leop[old]. Christian } Graf zu	224.			1.		
223.	51. } Stollberg						
	52. Heinr[ich]. Voß Louise	225.			1.		
224.	53. 2 Theile						
	54. d[ett]o Lyrische Gedichte	226.			1.		
225.	55. Bürgem's beste Gedichte	227.			1.		
226.	56. 2 Theile						
	58. Engel's Lorenz Stark	228.			1.		
227.	59. 1. u[nd]. 2. Theil						
	60. d[ett]o Lustspiele 4. Theil	229.			1.		
228.	61. d[ett]o Fürstenspiegel 3. Theil						
	62. Heinr[ich]. Joh[ann]. Edler v[on]. Collin 1. B[an]d Gedichte	230.			1.		
229.	63. d[ett]o 2. B[an]d Regulus 1. Abth[ei][un]g	231.			1.		
230.	64. d[ett]o 2. d[ett]o d[ett]o 2. d[ett]o	232.			1.		
231.	66. Gottlieb Conrad Pfeffel 2. Theil	233.			1.		
232.	67. Gedichte 3. d[ett]o	234.			1.		
233.	68. ,, 4. d[ett]o	235.			1.		

N[ume]ro	Übersicht des Buches		Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage		
			Ort	Jahr					
235.	69. Jean Paul 1. Theil	236.	Hildburghausen	0	1.	III.	2.		
236.	70. 2. d[ett]o	237.			1.				
237.	71. Anthologie 3. d[ett]o	238.			1.				
238.	72. 4. d[ett]o	239.			1.				
239.	<u>Joh[ann]. Peter Vater</u> Würdige Feier der ersten h[eiligen]. Communion so wie der h[eiligen]. Firmung o[der]. Andachtsübungen der Erzbruderschaft Corporis [Chris]ti [et]c.	240.	Würzb[urg].	1852	1.				
240.	<u>A. M. B.</u> Gesundheitskunde [et]c.	241.	R[e]gensb[urg]	1853	1.				
241.	<u>D[octo]r. Martin Balduin Kittel</u> Taschenbuch der Flora, zum Gebrauche auf botanischen Excursionen.	242.	Nürnb[urg].	1844	1.				
242.	1. Abtheil[un]g								
243.	2. d[ett]o	243.			1.				
244.	Illustrierte Chronik v[on]. Böhmen. 1. Band	244.	Prag	1853	1.				
244.	2. d[ett]o	245.			1.				
245.	<u>Paul Segneri</u> Unterweisungen für Beichtväter	246.	Regensb[urg].	1852	1.				
246.	<u>Kardinal Sforza Pallavicino</u> Geschichte des Tridentinischen Conciliums übersetzt v[on]. Theodor Friedr[ich]. Klitsche.		Würzb[urg].	1835					
246.	1. Band	247.			1.				
247.	2. „	248.			1.				
248.	3. „	249.			1.				
249.	4. „	250.			1.				
250.	5. „	251.			1.				
251.	6. „	252.			1.				
252.	7. „	253.			1836	1.			
253.	8. „	254.		1.					
254.	<u>Ludwig Mehler</u> Beispiele zur gesammten christkath[olischen]. Lehre.		Regensb[urg].	1849					
254.	1. Band. Der Katholik in seinem Glauben	255.			1.				
255.	2. „, d[ett]o in seiner Hoffnung u[nd]. in seinem Gebete	256.			1.				
256.	3. „, d[ett]o in seiner Liebe u[nd]. in seinem Gehorsame	257.			1850	1.			
257.	4. „, d[ett]o bei den Gnadenquellen u[nd]. der Kirche	258.			1851	1.			
258.	5. d[ett]o d[ett]o in seinem Thun u[nd]. Lassen	259.		1.					

N[ume]ro	Übersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
		Ort	Jahr			
259.	<u>D[octo]r. Joh[ann]. v[on]. Hirscher</u> Die christl[iche]. Moral als Lehre v[on]. der Verwirklichung des göttl[ichen]. Reiches in der Menschheit.	260.	Tübingen	1838	III.	1.
260.	1. Band	261.				
261.	2. „	262.				
262.	<u>Markus Adam Nickel, Th. D.</u> Das neue Testament. Zweck, Plan u[nd]. Zergliederung desselben. 1. Band	263.	Regensb[urg].	1846	III.	1.
263.	2. „	264.				
264.	3. „	265.				
265.	4. „	266.				
266.	<u>Iois Petri Giussano</u> Leben des h[eilige]. Karl Borom[eus]. Card[inal]. u[nd]. Erzb[ischof]. von Mailand, übers[etzt]. v[on]. Theod[or]. Fried[rich]. Klitsche. 1. P[ars].	267.	Augsb[urg].	1836	III.	1.
267.	1. Band	268.				
268.	2. „	269.				
269.	<u>Jos[eph]. Helfert, MD. k. k. Prof.</u> Anleitung zum geistl[ichen]. Geschäftsstyle nach dem gemeinen u[nd]. dem österr[eichischen]. Kirchenrechte	270.	Prag	1838	III.	1.
270.	Von der Besetzung, Erledigung und dem Ledigstehen der Beneficien nach dem gem[einen]. u[nd]. dem besonderen österr[eichischen]. Kirchenrechte	271.				
271.	Von den Rechten u[nd]. Pflichten der Bischöfe u[nd]. Pfarrer, dann deren Gehülfen u[nd]. Stellvertreter. 1. Theil	272.				
272.	2. d[ett]o	273.				
273.	<u>D[octo]r. Fr[anz]. A. Loberschiner</u> Praktische Anleit[un]g zum gesetzmässigen Verfahren in Eheangelegenheiten auf Grundlage des mit dem kais[erlichen]. Patente v[om]. 8. Okt[ober]. 1856 erlassenen neuen Gesetzes für Seelsorger bearbeitet.	274.	Budweis	1857	III.	1.
274.	<u>Heinrich Benedien, S. I.</u> Fruchtbringender Himmelsthau zur Erquickung der Hertzen [et]c. 1. Jahrgang	275.	Regensb[urg].	1859		
275.	1. u[nd]. 2. Theil Sonntags } Predigten 3. d[ett]o Festtags	276.		1860		
276.	<u>Leonard v[on]. Porto Mauritio</u> Missionspredigten gehalten in der h[eiligen]. Fastenzeit 1. Band	277.	Wien	1845	III.	1.
277.	2. d[ett]o	278.				

N[ume]ro	Uibersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
		Ort	Jahr			
278.	<u>Xaver Maßl</u> Der Kreuzweg des Herrn. I. Die Verurtheilung Jesu zum Tode II. Die Ausführung Jesu zum Kreuzigung III. Die Kreuzigung Jesu	279.	Schaffhausen	1849	1.	
	1850					
279.	Die Festtage des Herrn in ihren Geheimnissen dargestellt durch allgemeine faßliche Predigten Predigten für Stadt und Land.	280.		1851	1.	
	1848					
280.	Frühlehren. Kurz u[nd]. gut über die sonntägliche. Evangelien des ganzen Jahres.	281.	Regensb[urg].	1852	1.	
281.	<u>Ritter Arland</u> Geschichte des Papstes Pius VII. 1. Theil	282.	Wien	1837	1.	
	282.					
283.	1. d[ett]o	284.		1838	1.	
	284.					
285.	<u>D[octoris]. Io[hann]is Bapt[istae]. Himscher, Prof.</u> Die Geschichte Jesu Christi, des Sohnes Gottes u[nd]. Weltheilandes.	286.	Tübingen	1842	1.	
	286.					
287.		<u>Ludovici de Ponte, S. I.</u> Meditationes de praecipuis fidei nostrae mysteriis, Vitae ac Passionis D[omi]ni N[ostri]. J[esu]. [Chris]ti et B[eatae]. V[irginis]. M[ariae]. interprete Melchior Trevinio, S. I. Pars I.	288.			1.
	288.	289.				
289.	„ II.	289.			1.	
	290.					
290.	„ III.	290.			1.	
	291.					
291.	„ IV.	291.			1.	
	292.					

N[ume]ro	Uibersicht des Buches		Der Ausgabe		Fach	Lage
			Ort	Jahr		
	<u>Albon Buttler</u>					
	Leben der Väter u[nd]. Märtyrer, bearbeitet von D[octor]. Räß und D[octor]. Weis					
292.	1. Band von 1. – 25. Jan.	293.				
293.	2. d[ett]o ,, 26. Jan. – 10. Feb.	294.		1823		
294.	3. d[ett]o ,, 11. Feb. – 12. März	295.				
295.	4. d[ett]o ,, 13. März – 12. April	296.				
296.	5. d[ett]o ,, 13. – 30. d[ett]o	297.				
297.	6. d[ett]o ,, 1. – 19. Mai	298.		1824		
298.	7. d[ett]o ,, 20. Mai – 9. Jun.	299.				
299.	8. d[ett]o ,, 10. – 30. d[ett]o	300.				
300.	9. d[ett]o ,, 1. – 22. Jul.	301.				
301.	10. d[ett]o ,, 23. Jul. – 9. Aug.	302.				
302.	11. d[ett]o ,, 10. – 27. d[ett]o	303.	Mainz		IV.	2.
303.	12. d[ett]o ,, 28. Aug. – 15. Sept.	304.				
304.	13. d[ett]o ,, 16. – 30. d[ett]o	305.		1825		
305.	14. d[ett]o ,, 1. – 14. Oktob.	306.				
306.	15. d[ett]o ,, 15. – 31. d[ett]o	307.				
307.	16. d[ett]o ,, 1. – 15. Nov.	308.				
308.	17. d[ett]o ,, 16. Nov. – 5. Dec.	309.				
309.	18. d[ett]o ,, 6. – 25. d[ett]o	310.				
310.	19. d[ett]o ,, 26. – 31. Dec.	311.		1826		
311.	Anhang von 1. Jan. – 28. Jun.	312.				
312.	20. d[ett]o d[ett]o ,, Juli – Dec.	313.				
313.	21. d[ett]o Universal – Register	314.		1827		
314.	22. d[ett]o Die Faste des Herrn 1. Band	315.				
	23. d[ett]o d[ett]o 2. d[ett]o					

N[ume]ro	Uibersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
		Ort	Jahr			
	<u>D[oc]tor]. A[ndreas]. Ráß u[nd]. D[oc]tor]. N[icholas]. Weis</u> Bibliothek kath[olischen]. Kanzelberedsamkeit					
315.	1. Band			I.		
316.	2. d[ett]o		1829	I.		
317.	3. d[ett]o			I.		
318.	4. d[ett]o			I.		
319.	5. d[ett]o			I.		
320.	6. d[ett]o		1830	I.		
321.	7. d[ett]o			I.		
322.	8. d[ett]o			I.		
323.	9. d[ett]o			I.		
324.	10. d[ett]o		1831	I.		
325.	11. d[ett]o			I.		
326.	12. d[ett]o		1832	I.		
	Neue Bibliothek der katholischen Kanzelberedsamkeit.					
327.	1. Band 4 Hefte		1834	I.		
328.	3. d[ett]o			I.		
329.	4. d[ett]o		1835	I.		
	<u>C[arl]. Greith u[nd]. Georg Ulber</u> Propädeutik, o[der]. Einleitung in die Philosophin.	331.	Freib[urg].	1853	I.	
	<u>Leopold Chimani</u> Historischen Bildersaal, o[der]. Darstellungen berühmter Männer u[nd]. merkwürdiger Begebenheiten aus der Geschichte aller Völker u[nd]. aller Zeiten zur Belehrung der Jugend.	332.	Wien	1836	I.	
	<u>Jos[sefa]. Jungmanna</u> Slowesnost aneb Nauka o wýmluwnosti prosaické, básnické i řečnické se sbjrkau p[ř]jkladů w newázané i wázané řeči.	333.	Praze	1845	I.	

N[ume]ro	Übersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
		Ort	Jahr			
333.	Das Buch der Wahr- u[nd]. Weissagungen. Eine vollständige Sammlung aus den Schriften aller wichtigen Propheten u[nd]. Seher der Gegenwart und Vergangenheit. 1. u[nd]. 2. Band. <u>Sir James Edward Smith</u>	334.	Regensb[urg].	1850	I.	
334.	Botanische Grammatik zur Erläuterung sowohl der künstlichen als der natürlichen Classification, nebst einer Darstellung des Jüssieu'schen Systems Mit 21. Kupfertafeln <u>Ebersberg</u>	335.	Wien	1824	I.	
335.	Des Lebens Sturm u[nd]. Sonnenschein. Erzählungen u[nd]. Skizzen aus dem Leben guter u[nd]. entarteten Menschen, der reiferen Jugend zur Ermunterung u[nd]. Lehre. <u>W. Zimmermann</u>	336.		0	I.	
336.	Der angehende Maler o[der]. leichtfabliche Anweisung zum Coloriren u[nd]. zur richtigen Mischung u[nd]. Anwendung der Farben. <u>M. L. Feller</u>	337.	Leipzig	1829	I.	IV. 2.
337.	Das Buch der Unterhaltung. Eine Aehrenlese des Nützlichsten u[nd]. Interessantesten für Jedermann besonders für den Bürger u[nd]. Landmann.	338.			I.	
338.	1. Band	339.			I.	
339.	2. d[ett]o	340.			I.	
340.	3. d[ett]o	341.			I.	
341.	4. d[ett]o	342.	Glogau	0	I.	
342.	5. d[ett]o	343.			I.	
343.	6. d[ett]o	344.			I.	
344.	7. d[ett]o	345.			I.	
345.	8. d[ett]o	346.			I.	
	9. d[ett]o					

N[ume]ro	Uibersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
		Ort	Jahr			
346.	<u>Telesfort Kaczewski</u> Die Kunst in Zeit von 12 Stunden ohne Lehrer u[nd]. ohne alle Vorkenntnisse das Bleistift–Zeichnen zu erlernen [et]c. Mit 4 Tafeln	347.	Berlin	1835	1.	
347.	<u>Joh[ann]. Gebhart</u> Heilige Sagen in Oestereich	348.	Wien	1856	1.	
348.	<u>Friedrich Heyne</u> Völker– u[nd]. Sittengemälde in einer Darstellung merkwürdiger Länder u[nd]. Völker, deren Gebräuche u[nd]. Sitten. Mit 7 illum. Kupfern	349.	Berlin	1821	1.	
349.	<u>Engelbert Eligius Richter</u> Geschichte, eine Schule der Weisheit u[nd]. Tugend, oder: Sammlung auserlesener Erzählungen u[nd]. Sprüche aus dem Gebiete der Kirchengeschichte über die vorzüglichsten Glaubens– u[nd]. Sittenlehren &c. 3 Bände in 1. Theile	350.	Wien	1839	1.	IV. 2.
350.	<u>J[ohann]. P[eter]. Silbert</u> Legenden, fromme Sagen u[nd]. Erzähl[un]gen	351.		1830	1.	
351.	1. Band 1. P[ars]. 2. d[ett]o	352.			1.	
352.	<u>Daniel Sloboda</u> Rostlinnictvj, čili Náwod k snadnému určenj a pogmenowánj rostlin w Čechách, Morawě a giných zemj rak. mocn. domácjch.	353.	Praze	1852	1.	
353.	Neun Grabreden auf die verschiedenartigsten Fälle im menschl[ichen]. Leben	354.	Ulm	1841	1.	
354.	1. Theil 2. d[ett]o	355.		1842	1.	

N[um]ero	Übersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
		Ort	Jahr			
355.	<u>J[ohann]. P[eter]. Silbert</u> Bekenntnisse des h[eiligen]. Augustin. 1. P[ars]. <u>S[ancti]. Bonaventura</u> Das Leben [Chris]ti	356.	Wien	1850	1.	
356.	1. Band	357.		1836	1.	
357.	2. d[ett]o	358.			1.	
358.	<u>Pater Karl Jaksch</u> Lexikon aller für das Königreich Böhmen von 1801 – 1816 ergangenen Landesfürstl[iche]. Gesetze u[nd]. Verordnungen <u>S[anctus]. Alphons M[aria]. v[on]. Liguori Ep.</u> Praktische Unterweisungen für Beichtväter, oder. Homo apostolicus in deutscher Übersetzung.	359.	Prag	1817	1.	
359.	1. Band	360.	Regensb[urg].	1854	1.	
360.	2. d[ett]o	361.			1.	
361.	3. d[ett]o	362.			1.	
362.	<u>S[ancti]. Caroli Borom[ei]. A[rchi]. Ep[iscopu]l</u> <u>Mediol[anensis]. S[anctae]. R[omanae].</u> <u>E[cclesiae]. Cardin[alis].</u> Institutiones pastorum ad conciona[n]dum, confessionisque et Eucharistiae Sacramenta ministrandum utilissimae. 1. P[ars]. <u>B[eatus]. Thomas von Arezzo</u>	363.	Aug[ustae]. Vindel[icorum].	1762	1.	IV.
363.	Fasten – Predigten. 1. u[nd]. 2. Band.	364.	München	1851	1.	
364.	Allgemeines Wörterbuch der h[eiligen]. Schrift. Ein Supplementband zu alle Bibelausgaben nach der Vulgata, besonders aber zur h[eiligen]. Schrift von D[octo]r. J[oseph]. F[rantz]. Allioli. 1. Theil	365.	Regensb[urg].	1837	1.	
365.	2. d[ett]o	366.		1838	1.	1.

N[ume]ro	Übersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
		Ort	Jahr			
	<u>Jos[efa]. Frant[iška]. Smetany, O. Praem.</u> Wsseobecný děgepis občanský					
366.	Djl 1.	367.		1.		
367.	„ 2.	368.	Praze	1846	1.	
368.	„ 3.	369.			1.	
	<u>P[ater]. A[ugustin]. Scherer, O. S. B.</u> Bibliothek für Prediger auf alle Sonntage des Kirchenjahres.					
369.	1. Band der Weinacht – Ciklus	370.		1853	1.	
370.	2. d[ett]o Osterciklus	371.	Jnnsbr[uck].	1854	1.	
371.	3. d[ett]o des P[ingst] – Ciklus 1. Hälfte	372.		1855	1.	
372.	4. d[ett]o 2. d[ett]o	373.		1856	1.	
	<u>Cäsar Cantu</u> Allgemeine Weltgeschichte bearbeitet von D[octo]r. J[ohann]. A[ugust]. Mor[iz]. Brühl.					
373.	1. Band	374.		1849	1.	IV.
374.	2. d[ett]o	375.			1.	
375.	3. d[ett]o	376.		1850	1.	
376.	4. d[ett]o	377.			1.	
377.	5. d[ett]o das Mittelalters 1. Band	378.	Schaffhausen	1852	1.	
378.	6. d[ett]o 2. d[ett]o	379.			1.	
379.	7. d[ett]o 3. d[ett]o	380.		1853	1.	
380.	8/1. d[ett]o 4. d[ett]o	381.			1.	
381.	8/2. d[ett]o	382.		1854	1.	
	<u>Johann Giftschütz</u> Der Privat – Sekretär. 1. P[ars].	383.	Wien	1823	1.	
	<u>Karl Pohl</u> Theoretisch – praktische Grammatik der polnischen Sprache, mit polnischen u[nd]. deutschen Übungsaufgaben, Gesprächen, Titulaturen, u[nd]. den zum Sprechen nötigsten Wörtern.	384.	Bresl[au].	1849	1.	

N[ume]ro	Uibersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
		Ort	Jahr			
384.	<u>Philipp Mehler</u> Enthüllungen über die erkstatische Jungfrau Juliana Weiskircher aus Ulrichskirchen– Schleinbach.	385.	Wien	1857	1.	
385.	<u>Pii V. deinde Clementis XIII. P[ontificis]. M[aximi].</u> Catechismus ex decreto concilii Tridentini ad parochos. Romae 1761.	386.	Viennae	1827	1.	IV.
386.	<u>Paul Hellmuth</u> Winterabende. Gesellige Spiele zur Belehrung und Unterhaltung der reiferen Jugend.	387.	Berlin	1835	1.	
387.	<u>D[octo]r. Karl Ludwig Willdenow</u> Anleitung zum Selbststudium der Botanik.	388.	Wien	1805	1.	
388.	<u>Jana Swatopluka Presla</u> Wsseobecný Rostlinopis; čili: Popsánj rostlin we wselikem ohledu užitečných a sskodliwých.	389.	Praze	1846	1.	
389.	1. djl. 2. d[ett]o Natur u[nd]. Offenbarung. Organ zur Vermittlung zwischen Naturforschung u[nd]. Glauben für Gebildete aller Stände.	390.			1.	
390.	1. Band	391.		1855	1.	
391.	2. d[ett]o	392.		1856	1.	
392.	3. d[ett]o	393.	Münster	1857	1.	
393.	4. d[ett]o	394.		1858	1.	
394.	5. d[ett]o	395.		1859	1.	

N[ume]ro	Übersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage	
		Ort	Jahr				
	<u>D[oc]tor]. Joh[ann]. Nep[omuk]. Sepp. Prof.</u> Das Leben Jesu [Chris]ti. 2. Aufl[age].						
395.	1. Band	396.	1853	I.			
396.	2. d[ett]o 1. u[nd]. 2. Abtheil[un]g	397.	1854	I.			
397.	3. d[ett]o 1. u[nd]. 2. Theil 1857	398.	1858	I.			
398.	4. d[ett]o	399.		I.			
399.	5. d[ett]o	400.	1860	I.			
400.	6. d[ett]o	401.	1862	I.			
	<u>Ant[on]. Adalb[ert]. Hnoge]k</u> Christ-Katholische Liturgik, zunächst zur Ausübung für Pfarrer und Kapläne des Weltpriesterstandes in der Abendländischen Kirche.						
401.	3. Theil	402.	1838	I.			
402.	4. d[ett]o	403.	1841	I.			
403.	5. d[ett]o	404.		1842	I.		
	<u>Ludwig Mehler</u> Blüthen der Vorzeit, oder: Aussprüche, Sentenzen u[nd]. Gleichnisse aus den heil[igen]. Vätern, u[nd]. andern berühmten Lehrern der Kirche.						
404.		405.	1851	I.	V.	0	
	<u>d[ett]o d[ett]o</u> Der Prediger u[nd]. Katechet. Eine praktische, kat[holische]. Monatschrift besonders für Prediger und Katecheten auf dem Lande und in kleinern Städten						
405.	1. Jahrgang	406.	1851	I.			
406.	2. d[ett]o	407.	1852	I.			
407.	3. d[ett]o	408.		I.			
408.	4. d[ett]o	409.		1854	I.		
409.	5. d[ett]o	410.		1855	I.		
410.	6. d[ett]o	411.		1856	I.		
411.	7. d[ett]o	412.		1857	I.		
412.	8. d[ett]o	413.		1858	I.		
413.	9. d[ett]o	414.		1859	I.		
414.	10. d[ett]o	415.		1860	I.		

N[ume]ro	Übersicht des Buches	Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage
		Ort	Jahr			
	Sonntags – Blatt. Beilage zum österreich[ischen]. Volksfreund. Herausg[e]g[e]ben von Severinus Vereine in Wien.					
415.	1. u[nd]. 2. Semester	Wien	1856	1.	V.	
416.	1. d[ett]o		1857	1.		
417.	2. d[ett]o			1.		
418.	1. d[ett]o	1858	1858	1.		
419.	2. d[ett]o			1.		
	<u>Fr[anz]. J[oseph]. Schopf</u> Der österr[eichische]. Staatsbürger. Eine umfassende u[nd]. prakt[ische]. Darstellung aller Rechte u[nd]. Pflichten der Staatsangehörigen [et]c.		1854	1.		
420.	1. Band	Pesth	1855	1.		
421.	2 d[ett]o					
	<u>A[drian]. Balbis</u> Allgemeine Erdbeschreibung. Eine systematische Encyklopedie der Erdkunde.		1842	1.		0
422.	1. Theil.			1.		
423.	2. d[ett]o			1.		
	<u>D[oc]tor]. Jos[eph]. Fr[anz] Allioli</u> Handbuch der bibl[ischen]. Alterthumskunde.					
424.	1. Band	Landchut	1844	1.		
425.	2. d[ett]o			1.		
	<u>D[oc]tor]. Wilhelm Binder</u> Allgemeine Realencyklopädie, oder Conversationslexikon für das kath[olische]. Deutschland.					
426.	1. Band A – Bayer. Erfolge Krieg.	Regensb[urg].	1846	1.		
427.	2. d[ett]o Bayern – Communion.			1.		
428.	3. d[ett]o Communismus – Erweichung.		1847	1.		
429.	4. d[ett]o Erwerb – Gyrowetz			1.		
430.	5. d[ett]o H. – Karimken		1848	1.		
431.	6. d[ett]o Karl – Maronen			1.		
432.	7. d[ett]o Maroniten – Patras.			1.		
433.	8. d[ett]o Patriarch – Samarkand.			1.		
434.	9. d[ett]o Samluga – Tenoin.			1.		

N[ume]ro	Übersicht des Buches		Der Ausgabe		Bände	Fach	Lage	
			Ort	Jahr				
435.	10. Band. Tenedos – Zwolle	436.	Regensb[urg].	1849	1.	VI.	0	
436.	11. d[ett]o 1. Supplementband A – R	437.			1.			
437.	12. d[ett]o 2. d[ett]o S – Z	438.		1850	1.			
438.	Alphabetisches Universal – Register	439.			1.			
	<u>D[octo]r. Thomas Wiser</u> Volständiges Lexikon für Prediger u[nd]. Katecheten, in welchem die kath[olischen]. Glaubens u[nd]. Sittenlehren ausführlich betrachtet sind.							
439.	1. Band	440.		1843	1.			
440.	2. d[ett]o	441.		1845	1.			
441.	3. d[ett]o	442.		1846	1.			
442.	4. d[ett]o	443.		1848	1.			
443.	5. d[ett]o	444.		1850	1.			
444.	6. d[ett]o	445.	1852	1.				
445.	7. d[ett]o	446.	1853	1.				
446.	8. d[ett]o	447.	1854	1.				
447.	9. d[ett]o	448.	1855	1.				
448.	10. d[ett]o	449.	1856	1.				
	<u>D[octo]r. Johann v[on]. Hirscher</u> Betrachtungen über die sonntäglichen Evangelien des Kirchenjahres.		Tübingen					
449.	1. Theil	450.		1841	1.			
450.	2. d[ett]o	451.	1843	1.				
	Sutticii die 22. Mai 1876 P[ater]. Gotthard Tesář Ord. Capuc. et civis Rožmítal ad honor[em].							

5.5 Rozbor knižního daru P. Františka Trachty

Na základě evidovaných údajů bude provedena podrobná analýza daru. Při analýze budou zohledněna hlediska tematického obsahu daru, jazyka knih, písma zápisu. Zohledněna budou také místa a roky vydání knih. Samozřejmě budou uvedena i nejzajímavější díla.

Z tematického hlediska je zastoupení knih v daru P. Františka Trachty velmi rozmanité. Zastoupeny jsou tradičně teologické spisy, kázání, periodika či kalendáře, nachází se tu také anekdoty, legendy, žalmy a hymny. Významně zastoupena jsou také díla historická, přírodopisná a zeměpisná. Bohatě jsou obsažena také díla německých klasiků. Částečně jsou zastoupena také díla věnující se fyzikálním a matematickým vědám nebo architektuře. Na závěr nesmí být opomenuty různé encyklopedie, slovníky, příručky a gramatiky. Zajímavou součástí daru jsou i díla životopisná.

Široké zastoupení a pestrost různých vědních oborů, o kterých knihy pojednávají, mnohé vypovídá i o osobě samotného dárce P. Františka Trachty. Pravděpodobně se jednalo o velmi vzdělaného člověka se zájmem o velké množství oborů. Mezi darovanými knihami jsou knihy určené nejen ke vzdělávání, ale také k pobavení. Knihy nabízely tradičně duchovní formu vzdělávání, ale také vzdělání v humanitních směrech či exaktních vědách.

V případech, kdy je skladba knihovního fondu tak bohatá a pocházejí-li všechny knihy z osobní knihovny jedné osoby, mohou o dárce mnohé vypovídat. Bylo by dobré, aby byl v budoucnosti proveden důkladný průzkum dochovaných knih původní kapucínské knihovny, který by vedl k dohledání knih z daru P. Františka Trachty. Nalezení a uspořádání dochovaných knih by umožnilo další podrobné studium tohoto významného odkazu, třeba právě z hlediska předchozích majitelů knih či knih samotných.

Jazykové zastoupení darovaných knih není zdaleka tak rozmanité. Celá klášterní kapucínská knihovna obsahovala knihy psané latinsky, německy, česky, italsky, francouzsky a jednotlivě i dalšími jazyky. Knihy darované P. Františkem Trachtou jsou z převážné většiny psané německy. Pouze 26 z věnovaných svazků je psáno latinsky. Česky psaná díla jsou zastoupena pouze v 7 svazcích. Některé darované knihy jsou překlady. Německy psaná díla jsou v katalogu zapsaná kurentem. Latinsky a česky psané knihy jsou v katalogu zapsány latinkou.

Údaje o vydání a jejich podrobnější analýza umožňují získat přehled o místech tisku, včetně těch údajů v jakém období jich bylo vydáno nejvíce a kdy nejméně. Knihy byly vydávány převážně na území dnešního Německa, velká část jich byla vydána v Rakousku

a částečně jsou zastoupena území dnešního Polska, Čech, Švýcarska, Itálie nebo Maďarska. Z časového hlediska najdeme v daru knihy vydané v období od počátku 17. století až po druhou polovinu 19. století. Nejvíce knih se vytisklo v Řezně. Toto město je uvedeno u více než 100 svazků. V pořadí počtu nejvíce vydaných knih jsou uvedena další vydavatelská města Vídeň, Stuttgart, Hildburghausen, Mohuč, Frankfurt nad Mohanem a další. Všechna bohemika, která jsou obsažena v daru, byla vytištěna v Praze. Navíc jeden německy psaný svazek byl vytisknut v Českých Budějovicích. Nejstarší svazek pochází z roku 1611, byl vydán v Německu a je psán latinsky.⁶⁶ Společně s dalšími čtyřmi knihami z let 1612 a 1613 jsou jedinými díly ze 17. století. Období 18. století je zastoupeno asi desítkou knih. Většina knih pak pochází z 19. století. Nejvíce knih vydaných v jediném roce vyšlo roku 1848. Dělíme-li analýzu podle doby vydání na dekády, bylo nejvíce knih vydáno ve 40. letech 19. století.

Zde je na místě zmínit několik nejzajímavějších oborů, o jejichž tematice knihy z daru pojednávají. Z dějepisných děl jsou zastoupeny knihy věnující se světovým dějinám nebo historii Egypta, starověkého Říma či Řecka a jeho literatury, filozofii a umění. V daru jsou i dvě zajímavá díla věnována životu Johanky z Arku a Benjamina Franklina. Z geograficko-cestopisného hlediska jsou v knihách zmíněny Austrálie, Spojené státy americké, Kanada, Nový Zéland, Arábie nebo Čína. Jsou tady i další zajímavé knihy zeměpisné tematiky věnující se třeba známým sopkám nebo obchodu s čajem. Přírodní vědy jsou také velmi bohatě zastoupeny. Jsou zde knihy pojednávající o koních, rybaření, včelařství, hadech, pavoucích nebo moři, velrybách a jejich lovu. Z jazykovědných příruček stojí za zmínku latinsko-německý a německo-latinský slovník klasického německého učence a lexikografa I. J. G. Schellera. Z autorů děl s náboženskou tematikou stojí za zmínku například historik a folklorista Johann Nepomuk Sepp, italský biskup a kardinál Karel Boromejský či teolog a zakladatel redemptoristů sv. Alfons Maria z Liguori. Jako další svým obsahem zajímavá díla, která stojí za zmínku, jsou knihy pojednávající o parním stroji, tiskařském lisu, topení, čištění vzduch nebo osvětlení.

Vzhledem k malému počtu bohemik, jsou níže uvedena všechna jmenovitě, včetně jmen autorů a údajů o vydání.

1. *Slowesnost aneb Nauka o výmluwnosti prosaické, básnické i řečnické se sbjrkau příkladů w newázané i wázané řeči* od Josefa Jungmanna (Praha, 1845).

---

⁶⁶ Ludovici de Ponte: *Meditationes de praecipuis fidei nostrae mysteriis, Vitae ac Passionis Domini Nostri Jesu Christi et Beatae Virginis Mariae*. Coloniae, 1611.

2. Rostlinnictvj, čili Návod k snadnému určeni a pogmenování rostlin w Čechách, Morawě a giných zemj rak. mocn. domácjch od Daniela Slobody (Praha, 1852).
3. Wsseobecný děgepis občanský od Josefa Františka Smetany, 1. – 3. díl (Praha, 1846).
4. Wsseobecný Rostlinopis; čili: Popsání rostlin we wsselikem ohledu užitečných a sskodliwých od Jana Swatopluka Presla, 1. a 2. díl (Praha, 1846).

6 Dar P. Františka Trachty – Hradčany

Když přišli kapucíni pod vedením sv. Vavřince z Brindisi do Čech, stala se Praha jejich první zastávkou. Za účelem zřízení nového kláštera hledali nejprve vhodná místa, kde by byly nejlepší podmínky pro jeho vybudování. Po nějaké době byly jako ideální místo pro kapucínský konvent vybrány Hradčany. Císař výstavbu schválil a roku 1600 byl položen základní kámen. Další pozemky byly kapucíny získávány postupně v průběhu dalších let a proto i rozšiřování staveb kapucínského konventu pokračovalo po částech. Kapucínský konvent na Hradčanech byl od počátku ústředním konventem v Čechách. V roce 1944 byli i pražští kapucíni donuceni svůj klášter opustit a vrátili se do něj až v 90. letech 20. století. Kapucínský klášter na Hradčanech jako centrum kapucínské komunity v Čechách měl samozřejmě také zřízenou vlastní klášterní knihovnu a od počátku jí přikládal velký význam. V této souvislosti jí byla věnována velká pozornost. Je pravděpodobné, že s prvními kapucíny do Čech již nějaké knihy dorazily. Další knihy se do klášterní knihovny dostávaly spolu s přicházejícími řeholníky, kteří rozšiřovali řady kapucínského konventu na Hradčanech.

V období od druhé poloviny 17. století vzniklo několik soupisů a katalogů, které evidovaly rychle se rozrůstající knihovní fond. Do konce 17. století se v knihovně nashromáždilo více než 5 000 svazků knih. V 18. století se na podpoře hradčanské knihovny velmi výrazně podílela dobrodínka Markéta z Valdštejna. Ta věnovala kapucínskému konventu značné finanční dary a navíc po své smrti obohatila knihovní fond o vlastní svazky. Hradčanský klášter měl být v rámci josefínských reforem zrušen. Nakonec se tyto události kapucínského kláštera nedotkly a jeho činnost pokračovala včetně klášterní knihovny. Ta v roce 1850 obsahovala již 5806 děl v 10 051 svazcích. Více než 2 500 knih bylo popsáno jako duplikáty a některé byly následně nabídnuty knihovnám jiných klášterů.

V polovině 19. století se kapucínská knihovna na Hradčanech dostala do správy knihovníka P. Gottharda Tesaře. Celý fond podrobně zkatalogizoval a roku 1855 vytvořil nově zpracovaný tematický katalog řazený v rámci jednotlivých tematických skupin podle signatur. V následujících letech doplnil katalog o abecedně řazené soupisy dělené podle názvů jednotlivých děl a jmen autorů. Zpracování katalogu tímto knihovníkem bylo v porovnání s předchozími katalogy jiných autorů značně přehlednější a pečlivější. Katalog knihovny nově doplnil o údaje o počtu stran a formátu. Jsou zaznamenány i údaje o přesném

uložení knih ve skříních a na policích. Tyto informace z katalogu P. Gottharda Tesaře by dnes bylo možné prakticky dohledat přímo v knihách v dochovaném původním mobiliáři.

Dobrodinec a sušický občan P. František Trachta neobohatil pouze fond sušické klášterní knihovny. Svou přízeň kapucínskému řádu zpečetil i dalším darem, který putoval do knihovny kapucínského kláštera u chrámu P. Marie Andělské v Praze na Hradčanech. K darování knih došlo v druhé polovině 19. století. Roku 1866 bylo knihovnímu fondu na Hradčanech připsáno celkem 105 knih, tematicky různorodého zaměření. Většina knih byla vytištěna v desetiletích bezprostředně před jejich darováním hradčanskému kapucínskému konventu. Celý dar převzal a zaznamenal knihovník P. Gotthard Tesař, který na Hradčanech stále částečně působil.⁶⁷

Přesný důvod, který přiměl P. Františka Trachtu věnovat knihy právě kapucínské klášterní knihovně u chrámu P. Marie Andělské na Hradčanech, nám není známý. V případě darování knih sušickému klášteru nám může být zřejmá provinciální spojitost dárce P. Františka Trachty a jeho působnost a duchovní služba v okolí města Sušice. V druhém případě daru určeného pro kapucínskou knihovnu v Praze na Hradčanech se můžeme domnívat, že si jej vysloužila svým nemalým významem a symbolickým postavením v rámci kapucínského řádu v Čechách. Nápadná je i přítomnost knihovníka P. Gottharda Tesaře, který v předešlých letech zaznamenal opakovaně knižní dary P. Františka Trachty věnované sušické klášterní knihovně. Můžeme se domnívat, že obě osobnosti si byly natolik blízké, že to ovlivnilo i rozhodnutí kašperskohorského děkana, věnovat více než sto knih i kapucínskému konventu na Hradčanech.

---

⁶⁷BAJGER, Matyáš. Knihovny kapucínských klášterů v Čechách a na Moravě, s. 62–67.

Závěr

Bakalářská práce se zabývá podrobnou analýzou knižního daru P. Františka Trachty, který věnoval knihovně kapucínského kláštera v Sušici. V práci jsou uvedeny historické události, které předcházely vzniku knihovny a také ty, které následovaly v dalších stoletích po jejím založení a byly s ní úzce spjaty. Práce zahrnuje pojednání o osobnostech P. Gottharda Tesaře a P. Františka Trachty. Oběma je věnován patřičný prostor k charakteristice jejich významu v souvislosti s klášterní knihovnou v Sušici a částečně i s knihovnou kapucínského kláštera v Praze na Hradčanech.

První kapitola se zaměřuje pouze na výklad historie kapucínského řádu, založení kapucínského kláštera v královském městě Sušici a vzniku klášterní knihovny. V této části práce bylo využito předchozích studií, které na tuto tematiku odkazují. Tato kapitola pojednává především o významných historických událostech, které předcházely vzniku kapucínského kláštera na malém venkovském městě. Vysvětluje význam kláštera a především přínos, který měl nejen na kulturní ale také na hospodářský život města.

Ve druhé kapitole se práce věnuje vzniku a funkci klášterní knihovny v Sušici. Jsou uvedeny způsoby akvizice knih, kterými byl fond klášterní knihovny postupně rozšiřován. Dále je uveden stručný historický rozbor celé klášterní knihovny.

Ve třetí kapitole získávají prostor zmíněné osobnosti P. Gottharda Tesaře a P. Františka Trachty. Jejich životy se prolínají podobným historickým obdobím a jejich společné setkání přispělo k obohacení nejednoho kapucínského knižního fondu. O životě P. Gottharda Tesaře a jeho profesní působnosti se dochovalo opravdu hodně materiálu. Tento knihovník, který nepůsobil pouze v Sušici, ale i na dalších místech provincie, se dožil věku úctyhodných 78 let a na sklonku života trávil své poslední roky právě v Sušici, kde také zemřel. Jeho katalogizační styl pomohl zpřehlednit nejen sušickou klášterní knihovnu, ale dodal i nový řád evidenci knih v klášterní knihovně u chrámu P. Marie Andělské v Praze na Hradčanech. Osobitost zápisu evidenčních listin tohoto knihovníka je patrná na první pohled při rešerši v katalogu i jednotlivých archiváliích.

O životě dobrodince P. Františka Trachty toho bylo zjištěno také dostatečné množství informací. Byl to duchovní, který sloužil a pobýval právě v okolí Sušice. Jeho osoba se zapsala do života kapucínů především štědrými dary, které uskutečnil a obdaroval jimi nejen sušickou klášterní knihovnu, ale také klášterní knihovnu kapucínů u chrámu P. Marie

Andělské v Praze na Hradčanech. Tomuto tématu se věnuje poslední šestá kapitola bakalářské práce. Zajímavá zjištění přineslo právě pátrání po stopách darů P. Františka Trachty. Především ohledně daru věnovaného sušické klášterní knihovně. Tento dar, který je zanesen v katalogu P. Gottharda Tesaře a čítá 450 knih, nebyl jednorázový, nýbrž byl uskutečňován opakovaně. Tato zjištění přinesly dochované archiválie ve Statním oblastním archivu v Plzni.

Celý dar P. Františka Trachty je evidovaný v katalogu P. Gottharda Tesaře z let 1875–1876, kterému je věnována čtvrtá kapitola. Je zapsán, na svou dobu typickou, německou novogotickou kurzívou tzv. kurentem, ale malé části také humanistickým písmem. Pro lepší porozumění textu a především obsahu daru samotného, bylo nezbytné transliterovat text celého daru. Tato čitelnější podoba daru je upravena do vzhledu původního historického soupisu a uvedena jako součást bakalářské práce. Zkrácené výrazy, kterými byly zapisovány v katalogu názvy knih, byly po přepsání z originálního zápisu dále rozepisovány do hranatých závorek. Transliterovaný soupis je uveden v páté kapitole společně s rozbořem celého daru.

Celá práce přináší a uvádí mnoho nových poznatků a je věnována pouze menší části knihovního fondu kapucínské klášterní knihovny v Sušici. Je nepochybné, že další a podrobnější zpracování knihovního fondu, který se dochoval z původní kapucínské knihovny a který je pod správou Muzea Šumavy v Sušici, by přinesl mnoho nových a bezesporu zajímavých informací o knihách samotných či jejich dárcích nebo předchozích vlastnících. V průběhu zpracování tématu bakalářské práce se objevilo několik dosud nezpracovaných témat, která by si v budoucnu zasloužila patřičnou pozornost.

Použitá literatura

BAJGER, Matyáš Franciszek. *Česká františkánská knižní kultura: knihovny minoritů, františkánů a kapucínů v průběhu století* [online]. Ostrava, 2007 [cit. 2012-05-07]. Rigorózní práce. Katedra české literatury a literární vědy Filozofická fakulta Ostravská univerzita v Ostravě. Dostupné z: <http://bajger.wz.cz/frk/pdf/ceska_frantiskanska_knizni_kultura.pdf>.

BAJGER, Matyáš. *Knihovny kapucínských klášterů v Čechách a na Moravě* [online]. Ostrava, 2004 [cit. 2012-05-07]. Magisterská práce. Masarykova univerzita. Dostupné z: <<https://docs.google.com/file/d/0B9ZgBl1NkfLuNjNIYjIwZWmtODIyZi00OTI0LWE2MTAtYzg3NGQwZWNmNzA3/edit>>.

BARTL, Zdeněk. Restituce bývalých klášterních knihoven. In: *Knihovní obzor*. 1993, roč. 1, č. 4, s. 8–10.

BARTOŠOVÁ, Jana. Památnosti královského města Sušice. In: *Rodopisná revue on-line* [online]. 2010, roč. 12, č. 3–4 [cit. 2012-05-07]. Dostupné z: <http://rodopisna-revue-online.tode.cz/3-10_soubory/07_bartosova-10-13.pdf>

BOK, Václav. Knihovna kapucínů v Sušici jako knihovna mezinárodního církevního řádu v českém venkovském městě. In: *K výzkumu zámeckých, měšťanských a církevních knihoven*. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2000, s. 225–238.

CEJPEK, Jiří et al. *Dějiny knihoven a knihovnictví*. 2., doplněné vyd. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0323-3.

HÁSEK, Václav. *Učebnice čtení starých textů: k výuce v kursech ČGHSP i pro samouky*. 1. vyd. Praha: Česká genealogická a heraldická společnost, 2003. ISBN 80-239-2236-X.

HORÁK, František. Klášterní knihovny v českých zemích. In: *Knihovna: vědeckoteoretický sborník*. Praha: SPN, 1966, s. 219–270.

HRADILOVÁ, Marta. Rukopisy knihovny konventu kapucínů P. Marie Andělské v Praze ve světle dochovaných knižních katalogů. In: *Studie o rukopisech XXXV, 2002-2003-2004*. Praha: Archiv AV ČR, 2005, s. 99–114. ISSN 0585-5691.

JANÁK, Antonín. Kapucínský klášter v Sušici: Krátká historie o jeho počátcích, významu a klášterní knihovně. In: *Městské museum v Sušici: vlastivědné museum a okresní museum zemědělské*. Sušice: Městské museum v Sušici, 1938, s. 22–35.

Kapucíni Sušice [online]. 2012 [cit. 2012-05-07]. Dostupné z:
<<http://www.kapucini.cz/index.php/susice>>

MATĚJKA, Pacifik M. *Prvopočátky kapucínského řádu*. 2. vyd. Praha: Institut františkánských studií, 2005. ISBN 80-239-5094-0.

Muzeum Šumavy Sušice [online]. 2011 [cit. 2012-05-07]. Dostupné z:
<<http://muzeum.sumava.net/>>

RIEDL, Mirko. *Katalog prvotisků jihočeských knihoven*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1974.

STREIT, Vincenc et al. *Handbuch deutscher historischer Buchbestände in Europa. Band 3: Tschechische Republik, Böhmen – Mähren*. Hildesheim: Olms-Weidmann, 1998.

VOIT, Petr. *Encyklopedie knihy: starší knihtisk a příbuzné obory mezi polovinou 15. a počátkem 19. století*. 2. vyd. Praha: Libri, 2008. Bibliotheca Strahoviensis, 2. ISBN 978-807-2773-909.

Archivní prameny, staré tisky, rukopisy

1. Státní oblastní archiv v Plzni

Fond: Kapucíni Sušice

Inv. č.	Sign.	Obsah	Datace	Ukl. j.
26	43/f	Seznam knih věnovaných klášteru P. Franzem Trachtou, emeritním vikářem z Kašperských Hor	Březen 1860	N1
33		Seznam knih věnovaných klášteru po zemřelém P. Pavlu Klecanovi	1878	N1
34	43/b	Katalog klášterní knihovny	1864–1873	N1

2. Státní okresní archiv Klatovy

Fond: Okresní soud Sušice, /1836/1850–1897

- Pozůstalostní spisy, k. 334

3. Národní archiv

Fond: Řádový archiv kapucínů 16. – 20. stol. (ŘK)

Inv. č.	Obsah	Datace	Jazyk	Počet stran
110	Seznam knih.	1873	Něm.	105 s.

4. Muzeum Šumavy v Sušici

- TESAŘ, Gotthard. *Katalog kapucínské klášterní knihovny*. Sušice, 1875–1876. sign. P 356/1.
- *Catalogus Ordinis Minorum S. P. Francisci capucinatorum Almae Provinciae Bohemo–Moravae sub clementissimo ac insigni universi ordinis protectoratu eminentissimi D. D. S. R. E. Cardinalis presbyteri Josephi Milesi Peroni Ferreti. Editus inuente anno a Christo Nato MDCCCLXIV*. Pragae, 1864.

Obrazové přílohy

Knižní dar P. Františka Trachty (1876)	72
Katalog kapucínské klášterní knihovny v Sušici, 1875–1876. sign. P 356/1.	
Poznámka odkazující na 23. stranu soupisu.	95
Katalog kapucínské klášterní knihovny v Sušici, 1875–1876. sign. P 356/1.	
Strana 23 – podpisy.....	96
Katalog klášterní knihovny, 1864–1873. – SOAP, Kapucíni Sušice, sign. 43/b.	
Strana 67 – poznámky.....	97
Katalog klášterní knihovny, 1864–1873. – SOAP, Kapucíni Sušice, sign. 43/b.	
Testament P. Františka Trachty.	98
Okresní soud Sušice, Pozůstalostní spisy, k. 334. – SOKA Klatovy.	
Knižní dar P. Františka Trachty (1873) – poznámky.....	100
Seznam knih, 1873. – NA, ŘK, 110.	